

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 25.—
za pol leta 13.—
za četrt leta 6:50
za en mesec 2:20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta 12.—
za četrt leta 6.—
za en mesec 2.—
V upravljanju mesečno K 1:50

SLOVENEČ

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat „ 13 „
za trikrat „ 10 „
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenem nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 20 strani.

Bosanski kmet — prost.

V bosanskem saboru se je te dni sprejel zakon, ki ureja prostovoljni odkup bosanskega kmeta od turških ag s posredovanjem vlade. To vprašanje, ki je dvignilo svoj čas toliko prahu v dunajski zbornici in ki bi kmalu ministrske sedeže Bienerthove vlade prevrnilo, je zdaj rešeno in sicer na način, za katerega so se poslanci S. L. S. zavzeli. V živem spominu so nam še tisti burni prizori, proti bivšemu finančnemu ministru Bilinskemu, ki je zakrivil, da se je bosanski kmet izročil židovski madžarski banki, ki bi ga v doglednem času na beraško palico pripravila. Da se ni takrat vsa slovenska opozicija pod vodstvom dr. Šusteršiča s tako silo zanj zavzela, bi ostal bosanski kmet tudi v bodoče bešen in odvisen. brez upanja v boljše prihodnost. Izmed vseh zakonov, s katerimi se je pečal dosedaj bosanski sabor, je ta najvažnejši in največjega pomena za bosansko ljudstvo. Bosanski kmet ima sedaj priložnost, da se postavi na lastne noge in postane tekom časa gospodar v svoji deželi.

Postava določa, da se odkup izvrši v sporazumu lastnika zemlje in kmeta. Odkupovanje bosanskega kmeta se je sicer že pričelo izpočetka, ko je Avstrija Bosno zasedla. Vsako leto se je odkupilo nekaj sto kmetov, a velik del teh je v nekaj letih prišel na boben, ker so jih tlačili dolgov in visoke obresti, ki so jih morali plačevati raznim bankam in domačim oderuhom. Po sprejetem zakonu dobi kmet posojilo za celo odkupnino po najnižjih obrestih za toliko časa, dokler odkupnine v letnih obrokih ne plača. Posojilo bo, vračeval Bosanec z obrestmi vred najmanj 30 let, največ pa 50 let, in sicer pri davčnem uradu, pri katerem plačuje druge davke. Vso zadevo bo vodila deželna vlada, ki bo reševala prošnje za odkup, cenila zemljišča in izplačevala posojila. Zakon določa nadalje, da se kmetu obroki plačevanja, v slučaju, da jih vsled raznih nezdod ne more o pravem času plačevati, podaljšajo proti temu, da plača zamudne obresti. Velika dobrota za kmeta je tudi okoliščina, da so vsi spisi, prošnje, uloge, razprave, upisi v zemljiške knjige in prepisi, ki se tičejo odkupa, pro-

sti od vseh pristojbin in kolekov. Da pa dobi vlada potrebni denar, ki ga bo posojevala kmetu za njegovo zemljiško odvezo, bo izdala zemljiške obveznice, ki bodo donšale take obresti, kakoršne bo kmet za posojilo plačeval. Za nakup teh obveznic se more uporabiti denar občinskih blagajn, raznih drugih korporacij in zavodov, ki stoje pod javnim nadzorstvom. Ravno tako se smejo v ta namen uporabiti popularni varni denar in pa razni depoziti, ki so deponirani pri vladnih uradih. Saborški agrarni odbor, ki je pretresal ta vladni načrt, je sprejel v zakon tudi neke spremembe v prvi vrsti na korist kmetu. Določil je namreč, da je vlada dolžna posojila vsakemu izplačati, ako ni cena za odkup previsoka. Vlada samo določi ceno, potem ko je zaslišala posebno komisijo, v katero odpošlje lastnik zemlje in kmet, vsak po dva člana. V slučaju vremenskih nezdod se polletna vplačila prelože na eno leto; zamudne obresti pa plača vlada iz svojih lastnih dohodkov.

Kakor smo upravičeno svoj čas grajali, da je avstrijska vlada Madžarom na ljubo bosanskega kmeta z dovoljenjem raznih oderuških predpavic madžarski banki gotovi pogubi izročila, tako moramo danes pohvalno omeniti, da je vlada na pritisk osobito naših poslancev, ki so imeli vedno pazno oko na bosanske razmere, storila v polni meri svojo dolžnost. Bosanski Srbi sicer nekaj reglajo, ker se ni uvedla prisilna odveza, po kateri bi bil lastnik zemlje prisiljen odstopiti kmetu toliko sveta, kolikor ga potrebuje. A pomisliti je treba, da bi tak način odveze napravil v Bosni pravo socialno anarhijo in gospodarsko katastrofo. Na eni strani bi bilo na tisoče turških ag kar čez noč brez strehe in bi si iskali izven dežele svoj kotiček, na drugi strani bi pa bil tudi velik del svobodnih kmetov do vratu zadolžen in bi si ne znal pomagati iz tega položaja, v katerega bi ga tak nepričakovani odkup spravil. Vlada je imela te razmere pred očmi in zato si je izbrala ta način odveze, ki nikakor ne oškoduje in pomaga kmetu polagoma korak za korakom do njegove neodvisnosti in samostalnosti.

V zgodovini bosanskega ljudstva bo pa ostala S. L. S. gotovo v nepozabnem spominu.

Maroko.

V Maroku vlada sedaj popolna anarhija. Revolucionarno gibanje proti Muley Hafidu vedno bolj narašča. Ako se sme verjeti poročilom, ki prihajajo od Tangra, potem se bo Muley Hafid moral pripraviti na to, da bo naredil prostor kronskemu pretendentu Muley Izmallu. Jasen znak zmešnjave in netočnosti poročil, ki prihajajo iz Afrike, je gotovo brzojavna vest, da so Fez že zavzeli vstaški rodovi. Ta vest ne odgovarja dejstvu. Karakterizira pa dovolj zadostno nevarno situacijo, v kateri se sultan nahaja. Medtem po se uporni rodovi, dobro organizirani pod enotnim vodstvom, vlada v taboru Muley Hafidove vojske velika needinost. Makhze noče ubogati francoskih instrukcijskih častnikov in hoče operirati na svojo roko. Temu dejstvu je pripisovali poraz, ki so ga sultanove čete te dni nekoliko pred Fezom doživele. Podpolkovnik Mangiu, šef francoskih instrukcijskih častnikov, je odsvetoval Makhzu, spuščati se v boj. Ta pa ni poslušal svarila francoskega častnika, temveč je šel z nezadostnimi vojnimi močmi proti vstašem, a je bil tudi pobit z velikimi izgubami. V Fezu je nastala seveda grozna panika, ko so jezdeci prinesli vest o porazu. V vsej naglici so zaprli mestna vrata, medtem ko so sovražniki zasedli osem strateško važnih točk okoli Feza.

Tako so, kratko rečeno, stale stvari. Položaj moremo imenovati kot zelo resen.

Vzrok vstaškemu gibanju med rodovi ne tiči toliko v tem, da se rodovi branijo plačevati davke in desetino, ampak veliko bolj v neki na novo pojavljeni, tuji, sovražni tendenci. Ako tudi pariško časopisje trdovratno vzdržuje svoja optimistična razmotrivanja, vendar se v francoskem časopisju opaža skrita skrb za nadaljne stališče Francoske v Maroku. Predvsem je vredno pripomniti, da so se v sultanovi okolici pokazali drugi vplivi. Njegov novi svetovalec El Glani je sovražnik tujcev. Ta zastopa takozvano nacionalno smer in noče nič vedeti o nasvetih Francozov. Baje se je tudi nekoč izrazil, kot se poroča iz Pariza, da bi bilo francosko posojilo samo takrat dobro in sprejemljivo, kadar bi se Francoze pognalo iz dežele.

Pred odločilnim bojem v ravnini Ras el Mahata je zmagala ta nova stru-

ja. Gaillard in podpolkovnik Margin sta bila proti sestavi operacijske čete. Sultan pa je pri tem vztrajal in boj se je končal, kot smo omenili, s porazom Muley Hafidovih čet.

Položaj v Fezu sam je nepovoljen. Trgovina in obrt počivata. Na tisoče delavcev mora biti brez posla; promet z zunanjim svetom je zelo otežkočen. Predznaničeni sedanji boj so se kazali že takrat, ko so svoječasno poslali vojake proti Ma el Aininu, ki vživa v Maroku kot apostol nacionalne stvari glas svetnika. V onem trenutku, ko je Muley Hafid zašel v odvisnost Francoske, se mu je onemogočila tudi vsaka zveza z Ma el Aininom.

Kako se bo rešilo maroško vprašanje, se ne more še danes reči z vso gotovostjo. Bližnja prihodnost bo prinesla odločitve, ali bo zmagala tujcem sovražna struja ali francoski vpliv. Za Evropo pa bo ostalo to vprašanje brez zapletljajev.

Tržiške novice.

Cestni odbor za tržiški sodni okraj obstoji iz sledečih članov: Zastopnika deželnega odbora sta: tovarnar Franc Ahačič in posestnik Jakob Pernaš od Sv. Ance. Zastopniki kmečkih občin: župana Golmajer iz Kovorja, Meglič iz Loma ter posestniki L. Aljančič iz Bistrice, Josip Ahačič iz Seničnega in Jakob Božič iz Hudega. Zastopnik trga: župan K. Mally; nadalje g. Fr. Deu, g. Fajgerle, oskrbnik baron Karol Bornevoga posestva in kot virilist zastopnik predilnice. Razmerje je: osem Slovencev proti trem Nemcem.

Društveni znaki za somišljenice in somišljenike S. L. S. n. pr. brože, gumbi za manšete se dobe v prodajalni gospe Alojzije Kokalj na trgu. Noben društvenik naj ne bo brez njih!

V našo hranilnico (v kaplaniji) je bilo od 1. januarja t. l. do 31. marca vložnih 41.624 K 71 v, dvignjenih pa 12.654 K 54 v.

Javno predavanje na tiho nedeljo je kljub lepemu vremenu in če tudi so liberalci ob isti uri priredili v sokolskem domu dve burki, privabilo 300 do 400 poslušalcev. Predavatelj kaplan g. V. Čadež je podal obširno zgodovino Tržiča iz časa francoskih vojsk počenši leta 1797., ko so Francozi prvokrat prišli v Tržič, do njih odhoda s Kranjskega leta 1813. Natančno je opisoval do-

LISTEK.

Sedma žena.

Angleški spisal Davis.

Lep mlad mož je bil Kitajec Hopi. Njegova svilena obleka je bila vedno izbrana in njegova kita, vedno vpletena s pisanim trakom, mu je visela do kolen. Rmeni pas ga je povzdignil v vrsto sorodnikov nebeškega sina in mu nosil vsak mesec tri taele in dva žaklja riža. Lep je bil Hopi, moder in cesarjev sorodnik. Vendar ga je pregnala nesreča. Ze šest žen mu je umrlo v kratki dobi petih let. Pri poroki in smrti je dobil visoke, za take slučaje od cesarjeve blagajne nakazane svote. Njegovo premoženje je raslo z vsako novo ženo. Kaj čuda, če se je oziral po sedmi ženi. Seveda je žensk tudi na Kitajskem devet na vsak prst — ali Hopi je bil cesarjev sorodnik in za njega ni bila vsaka.

V tistem mestu je živel premožen trgovec Pupu. Veliko premoženje mu je pripustilo, da je živel le učenju, razmotrivanju in svoji hčerki. Njegovi znanci so trdili, da je zmešalo vedno iskanje književne modrosti Pupujeve možgane in ga zato niso smatrali za resnega človeka. Sicer bi se moral Pupu odgovarjati nadzornikom javne

navrnosti zaradi tega, ker ni hotel dati hčerke nepoznanemu, neljubljenemu človeku v zakon. Še nikdo se ni povzpел pred Pupujem do take nečuvne novotarije in vsakdo je vedel, da ne bo nič dobrega iz tega. Pupu pa je ravnal po svoji glavi. Če so prišli snubači osebno, jih je poslal k hčeri in ta je odločevala.

Če so poslali snubači posredovalko z darovi, je sprejel Pupu darove, a odklonil snubače. Glas Sosljinje lepote je privabil mnogo snubačev. Bila je vitka ko trst; njena nožica prava »zlata lilija«, ni bila daljša od sredinca njene roke. Njeno, kakor mandelovo jedro podolgasto oko, niso kazile vejice. Ustnici sta bili kakor dve debeli gosenici, katere je pripravil večji kuhar v tolažbo nebeškega sinu. Lepo vezene obleke, umetno razčesani lasje, dragi nakit, so povečali Sosljino lepoto, pa tudi njeno prevzetnost. Nobeden snubačev ji ni bil všeč. Na vsakem je našla njena hudomušnost napake. Mandarinini in trgovci, posestniki riževih vrtov, čajevih nasadov, sviloprežnih tovarn — učen in neučeni možje — vsi so bili odklonjeni od male nagajive trmoglavke.

Rmenopasi Hopi je slišal v Soslini izbirlivosti. Ogledal se je v zrcalu, pogledal obleko, postavil, kito in nastop, in bil je uverjen, da zmaga.

Hotel je na vsak način Sosli zase

pridobiti in si izbral kot moder mož prava sredstva v dosego svojega namena. Najprej je iskal prilike, da se seznani s starim Pupujem. Dobil ga je na trgu, vtaknil se v njegovo pogajanje za četrti ježevine in znal vplesti Pupuja v dolg razgovor. Od dobrote ježevine je prešel na okusnost podganske pečenke, hvalil tolstega psa, podlasličino meso in svinjska rebra. Od jedij je prešel na nežnoroke kuharice in sluh. Kitajke, umetnice v vazenju in kuhi. Tako je prišel do slavošpeva na prelepo Sosli... Pravil je Pupuju, koliko zvezkov je že napisal o njeni nevdeni milini — in obžaloval, da je tako kasno spoznal tako modrega moža, ki mu ni para v kitajskem cesarstvu.

Ščit modrosti ni nikoli tako debel, da ga ne bi prodira sulica prilizovanja. Še tisti večer je delil Pupu svojo četrti ježa s Hopijem. Premeteni Hopi si je znal pridobiti popolno zaupanje starega čudaka. Večkrat je obiskal Hopi Pupuja in poizvedel za vse hibe njegove lepe hčerke. Očetu je zaupal svoje želje in težnje. Prišel je dan, ko je Hopi videl in zmagal. To se pravi: Sosli je videla in Hopi je zmagal. Kako bi tudi ne?

Prijazno lice mladega moža ni kazila ne senca brk ali brade. Njegova stekleničica je bila napolnjena z dišavo, ki je bila nežni Sosli najljubša, njegova obleka je žarela njej ljubih barv,

njegova kretnja pri pahljanju s tenko pahljačo je bila nad vse graciozna in njegov noht na prstu dolg dvajset centimetrov.

Zagorele so poročne svetilnice. Prinesli so nevesto v ženinov, s cvetjem okrašen dom. Preteklo je par tednov kot ura, kot hip... ker je sreča hitra, minljiva. V teh dneh se nista mogla ločiti Hopi in Sosli, v teh dneh sta si dvorila v postrežljivi ljubeznjivosti. Skregala sta se tudi, pa le zato, ker sta silila drug drugemu lisičino, zabjo kračico ali kačja jetra.

Pa kruto življenje je klicalo Hopija od ljubljene Sosli. Šel je po opravih od prelepe in ko se je vrnil, ji je prinesel zavitek čaja.

»Imam v mestu prijatelja,« ji je rekel, »ki je zelo dober vrtnar. Posebno skrb je posvetil nekemu čajevemu grmu. Gnojil mu je zemljo z golobjekom, rahljal mu s srebrno lopatico. Ko je natrgal prvi cvet tega čajevnega grmiča, je poslal polovico svojega pridelka cesarju, polovico je podaril meni, svojemu najljubšemu prijatelju. Tebi, moje zlato, poklanjam njegov dar. Ako me ljubiš, pripravi si ga hitro.«

»Ne,« se je smejala nagajivo Sosli in skakala s pokvečenimi nožicami okrog moža. »najboljše gre tebi, moje solnce, ti moraš pokusiti prvi.«

Preobračala je vele lističe čaja z dolgonohatimi prsti in se začudila:

bo francoske vlade pri nas, nje dobre in slabe strani, pri čemur se je posebno oziral na tržiške razmere. Dalje je podal popis požara, ki je pred sto leti upepelil malone ves Tržič. Poslušalec so z napetostjo sledili popisu zgodovine svojih prednikov, ki v marsičem zaslužijo našo pohvalo in občudovanje.

»Napreje« hoče nekaj popravljati tašo notico o L. Jazbecu. Mi ostanemo pri tem, kar smo pisali in pribijemo še enkrat, da je Jazbec sam sprožil ponižen misel, da bi prišel v občinski odbor. Popravek v »Napreju« pa je tako zmeden, da ga brez dvoma niti eden tržiških sodrugov ni razumel. Zato smo bili mnenja, da naj prihodnjič uredništvo »Napreja« take imenitne popravke dene med novice, ki so v tem listu pod skupnim naslovom »Zmes«. Bojimo se namreč, da ne bi kakemu tržiškemu sodrugu razneslo glave, ako bi se dolgo ubijal s tuhtanjem takih nerazumljivih popravkov.

Jeseniške novice.

j Skioptično predavanje. Jutri, v nedeljo zvečer ob 1/2 8. uri priredi kat. delavsko društvo v »Delavskem domu« na Savi veležanimivo skioptično predavanje s 60 slikami. Potovali bomo v Ameriko, ogledali si mesto Bremen, kjer stopimo na ladjo Viljem II., si ogledamo njene zanimive prostore ter se peljemo v New-York, odtod v Washington, potem po pacifiški železnici v Chicago, med Indijance in nazadnje stopimo k padcem Niagare (»Najgers-fols«). Kdor sicer rad živi v naši lepi domovini, pa bi vendar rad videl tudi novo domovino toliko naših rojakov, kako tja potujejo in tam živijo, naj se potrudijo jutri zvečer v »Delavski dom«.

j Volivni imeniki za občinske volitve so razgrnjeni na vpogled skozi tri tedne v občinski pisarni na Jesenicah. Vsak naš somišljenik naj v tem času stori svojo dolžnost. Kliko pouličnih pretepačev, ki igrajo po Savi svojo vlogo, svobodomiselnih Humrovcev in jutrovcev moramo poraziti, da se zopet enkrat dvignejo Jesenice na nivo poštenega dela in resnega narodnega in občinskega gospodarstva, ki ga je že pretekla leta začela na Jesenicah naša stranka. Kdor je za ta načela, naj gre z nami v boj, kdor pa drugače misli, naj gre svojo pot!

J Slučaj šumloj je tako značilen znak surovosti nekaterih ljudi, da moramo zahtevati postavno obravnavo. Ako bodo merodajni faktorji izkušali ta dogodek potlačiti, bomo morali razkriti korupcijo tu in tam. Nekateri »gospodje« nas gotovo razumejo, drugi nas bodo pa takrat razumeli, ko bomo natančneje pisali. Kam pa pridemo, ako si bodo nekateri, ki hočejo biti »veliki«, dovoljevali tako zabavo, da bodo slabotne ljudi, kakor so tovarniške delavke, »v imenu postave« na cesti bili z volovskimi žilami, jih dajali trgati svojim psom ter jim tako z nasilno-umazano roko kradli zdravje! Časi Neronovi so že davno minuli; nikar naj si torej kak Neronček v današnjih dneh ne drzne tako tiransko dvigati svoje glave in svojega biča. Mi bomo branili tudi najslabšo tovarniško delavko, da ne bo na cesti tepena z

volovsko žilo in frgana od psov, kakor se je to zgodilo pretekle dni na Savi! Poklicani organi se morajo takoj zavzeti za bolno, od volovskih žil raztepeno in od psa raztrgano tovarniško delavko šumloj! Kri je tekla in kri zahteva sodbo! Sodni naj se »v imenu postave«, tepsti pa nima nihče pravice »v imenu postave«! Da se razumemo! Bomo videli, kdo bo tukaj imel zadnjo besedo!

j Glas iz občinstva. Ne vemo, ali so še na kakšni šoli take razmere kakor na Jesenicah, ali ne. Dasi starši jako radi pošiljamo svoje otroke v šolo, ker jih kot delavci res doma navadno nimamo mnogo rabiti, se vendarle semintja dogodi, da iz gotovih vzrokov otrok mora zamuditi šolo. Tedaj pa se ubogemu delavcu naprti globa 16 do 20 kron! Od česa naj potem številna delavska družina ob današnji draginji živi skozi celi mesec? In učiteljstvo priporoča tako visoke kazni! Ko pa gre ubogi delavec prosit, naj se mu kazni zniža, ker je ne more plačati, pa mu prešerni učitelj zabrusi v obraz: »Pa v Savo skočite!« Začeli bomo šteti ure, ki jih je učiteljstvo samo — vsaj nekateri — po lastni krivdi zamudilo pri šolskem pouku, pa bi morala globa znašati vsaj polovico njih letne plače, četudi se jim globa odmeri nižje nego delavcem. Kadar bo pa tako jutraško učiteljstvo še zahtevalo povišanje plač, pa naj mu tudi ljudstvo odgovori: »Če ne moreš živeti, pa v Savo skoči!« — Več revežev.

j Občni zbor hranilnice in posojilnice na Jesenicah se je izvršil preteklo nedeljo v splošno zadovoljnost. Računski zaključek izkazuje 450.099 K 7 vin. prometa, kar je veliko, če pomislimo, da naše delavsko ljudstvo ne operira z velikimi denarnimi vsotami. Čistega dobička ima zavod preteklo leto 1476 K 61 vin., kljub temu da je razdelil nad 400 K podpor za razne dobre namene na Jesenicah. Hranilnica uživa pri ljudstvu največji ugled, saj dobro ljudje vedo, da je v tem zavodu najbolj varno shranjen njih prislužek, ker je zavod z neomejeno zavezo, torej je pri vestnem poslovanju, kakršno je gotovo tukaj, izključena vsaka nevarnost.

Idrijske novice.

i Konec rekurza. Idrijska občina je položila, kakor znano, štiri pritožbe na upravno sodišče. Nasvet je izšel od liberalnih juristov. Občina od vseh pritožb drugega ni dobila, nego račun precejšnjih stroškov. Uspeha ni nobenega. S prvo pritožbo so hoteli naši naprednjaki dognati, da nima deželni odbor nikake pravice do kontrole pri občinskem gospodarstvu. Upravno sodišče jih je zavrnilo, kar je umljivo samo po sebi. Z drugo pritožbo so hoteli doseči, da bi starodavna kapela sv. Janeza razpadla, če bi se morda celo ne prelevila v kratkem času v kako žganjarno. Seveda so tudi v teh željah popolno pogoreli. 4. aprila sta se vršili kar dve obravnavi o pritožbah idrijske občine pri upravnem sodišču. Ob desetih uri so presojali o znani izjavi naprednih občinskih odbornikov pri seji radi zgradbe javne čitalnice, pri kateri

seji so izjavili napredni občinski odborniki, da so solidarni z županom glede postopanja pri omenjeni zgradbi. Tista izjava, da so solidarni, ima seveda tudi te posledice, da so odgovorni obenem za škodo, ki jo je imela občina, ko je županstvo gradilo na občinske stroške čitalnico. Stroški znašajo 8193 K 62 h. Deželni odbor je razsodil, da mora županstvo ta znesek vrniti občini. Ker so pa napredni občinski odborniki izjavili, da so solidarni z županom, morajo tudi pomagati županu pri povračevanju. S tem pa niso zadovoljni, zato je občinski odbor sklenil, da se občina pritoži na upravno sodišče, katero pa je pritožbo zavrnilo. Ob 12. uri dne 4. aprila se je vršila pri upravnem sodišču razprava o četrti pritožbi proti razsodbi namreč deželnega odbora z dne 3. marca 1910, s katero se je ugotovil mestni občini proračun za leto 1910. Vsled pritožb c. kr. rudniškega ravnateljstva, Oswalda in tovarišev in pa Janeza Kavčič je deželni odbor razsodil: 1. za vzdrževanje mestnih poslopij 12.000 K se zniža na 2000 kron. Županstvo pravi, da je v znesku 12.000 K obsežen tudi strošek za streho na občinsko hišo št. 509. Ker ima predvsem občinski odbor v seji sklepati o tem, če in kako naj se popravi hiša številka 509, se je moral gornji znesek znižati na toliko, kolikor utegne letos veljati vzdrževanje ostalih mestnih poslopij. 2. Znesek 1000 K za nakup zemljišč se je črtal, ker v proračunu ni nobene navedbe v tem, katera zemljišča se nameravajo kupiti. 3. Podpora ubogim idrijskim dijakom na visokih šolah v znesku 3000 K se je znižala na na 2000 K. Sedaj podpira občina sedem visokošolcev in daje štirim po 30 K, trem pa po 20 K na mesec, skupaj 180 kron na mesec, torej v desetih mesecih 1800 K, potencialno bo letos mogoče izhajati z zneskom 2000 K. 4. Znesek 8485 K za povrnitev službenih pristojbin in za nagrado učiteljstvu na področju idrijski realki se je črtal, ker se mestna občina Idrija ne nahaja v takem gmotnem položaju, da bi mogla nakloniti učiteljstvu to darilo, in tudi sicer ni posebnega ozira vrednih razlogov za to. Prizadeto učiteljsko osebo je po sporočilu županstva v času, ko je bilo v službi idrijske občine, ni plačalo nobenih pristojbin od imenovanj na službena mesta. Dejstvo, da je prizadeto učiteljstvo plačevalo prispevke za pokojninski sklad, ne pride v poštev, ker je bilo prevzeto od države s pravico do pokojnine in mora občina plačevati pokojnino vdovi ravnateljca Pirca in vzgojnice hčerki v znesku 1800 K in 360 K, torej 2160 K na leto. 5. Povišek plač mestnim uslužbencem v znesku 540 kron se je črtal z ozirom na še veljavno službeno pragmatiko, ki določa v členu 2., da ima o nje izpremembah sklepati občinski odbor in da mora ta predmet biti obsežen v dnevnem redu dodatne seje. Upravno sodišče je potrdilo omenjene odločbe deželnega odbora, le prvo odločbo glede hiše št. 509 je razveljavilo radi pomanjkljivega postopanja. Pogoreli so torej naprednjaki s sodrugi vrjed tudi pri tej pritožbi. Zakaj razveljavljanje odločbe glede čitalnice nima posebnega pomena. Liberalci so prvi trenutek, ko so zvedeli za razsodbo, zagnali krik: zma-

gali smo, čitalnica se bo zidala na občinske stroške, v ponedeljek se začne Moravec graditi. Da pa ne bodo prišli napredni prijatelji v novo škodo, jim svetujemo, da preberejo, v kakšen namen je županstvo naznanilo, da hoče porabiti proračunjenih 12.000 K. Na kaj pa naj postavljajo streho, če ni zgradbe? Je bil pač že odgovor županstva na deželni odbor prav pomanjkljivo postopanje, ko je govorilo o strehi, ko še okvirno zidovje ni bilo dovoljeno.

i Posledice razsodbe upravnega sodišča so vsakemu jasne. Občini bo treba vrniti dobrih 8100 K, morda še obrestenega leta, kar bi se razdelilo na občinske odbornike, ki so izrekli, da so z županom solidarni. Ne motimo se, če mislimo, da prizadeti »solidarci« niso mislili na nasledke, ko so izrekli svojo solidarnost, ampak jih je zmotilo le vedno zatiranje liberalnih juristov in nejuristov, da ne morejo nikdar trpeti škode, če odobravajo nepostavno delo županstva. Zato pa tudi pričakujemo, da se bodo naprednjaki bolj izkazali moža, kakor tedaj, ko je bilo treba »solidarcem« plačati po 8 K 11 h komisijskih stroškov. En sam liberalen magnat bi bil lahko odrinil tiste krone, a tega ni nihče storil, marveč so pustili po hišah rubiti. Liberalni zapeljivci naj sedaj store svojo dolžnost, da res ne bo treba odbornikom-dela-cem plačevati.

i Boj s sopo. Liberalni in mokrački listi so pisali še ne pred dolgim časom, da se za klerikalce nihče več ne zmeni, da jih že ni več, kolikor je prvostov na roki, sploh da so v zadnjih »cugih«. To je bilo veselje in ponosa med bralci »Naroda« in »Napreja«. Kdor pa zdaj pogleda v to časopisje, zapazi na mah, da sta »Narod« in »Naprej« vzela najhujše sablje in topove ter sekala in streljala po »klerikalcih« kakor da bi jih bilo listja in trave, tako da je te morije samih liberalcev in mokračev strah in groza. Po čemu toraj tak ropot proti tistim, ki jih že ni več. Lepaki, ki vabijo idrijsko ljudstvo na liberalnomokraške shode, se glase: »Za Vašo glavo se gre«. In govori na shodih, ti so šele. Navadno je 1. točka »klerikalci«, 2. točka Oswald, 3. točka »klerikalci« itd. Vsak pameten Idrijčan se mora temu ropotu smejati, ker na celem Kranjskem veje zdrav, čil duh in cela Kranjska misli, da sodi in dela vse drugače s svojimi uglednimi možmi, nego naša od par faliranih študentov vodena liberalnomokraška manjšina. Prav nič se ni torej čuditi, da je poslanec Gangl, potem, ko je bil že na zemlji nebesa obljubil in čul, da je Idrija »klerikalcev« že očiščena, stavil v deželnem zboru tisto nemumno resolucijo, da naj se Idrija loči od Kranjske, ker je ni vredna. Toliko je pa resnica, da združena protiverska garda še ni dobila pravega smodnika za »klerikalce« in ga ne bo.

Ali ste pridobili „Slovenca“ kakega novega naročnika? Upoštevajte vpliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

»Kako čudni so res ti lističi... Veš dragi, kaj je najbolj čudno na tem čaju? To, da je čisto podoben navadnemu... In kaj pomeni beli prah na njem?»

»Sladka Sosli, to je neka mana, katero izhlapije ta rastlina. Piti moraš to posebno pijačo — sam ti jo pripravim... Če mi prošnjo odbiješ — vem, da me ne ljubiš.«

Hopi se je obračal okoli lične mizice za čaj. Prijetno so bile njegove kretnje, krasna njegova kita, imeniten njegov noht. Vendar je gledala Sosli s podolgotim očesom po strani na marljivega soproga. Njena roka je jemala igle iz las in prebadala v obleko vsite ptiče in evetke... Stotero marnj ji je prišlo na misel, ki jih je slišala pred poroko o smrti njenih prednic.

V lični posodici je ponudil Hopi svoji ženki dehtečo pijačo. A ta se je branila. Nastal je navadni prepirček, ki je izbruhnil v resni prepir. Sosli ni hotela pokusiti iz trmoglavosti prva, Hopi pa je zahteval ravno tako trmoglavost, da mora. Sosli je vstala in izlila čaj in poparjene lističe skozi okno. Nikdo naj ga ne pije, ker je bil vzrok prepira.

Sosli je napravila navadni čaj, ki sta ga pila v medsebojnem soglasju. Drugi večer je nalila možu čaja, a ta je oponiral, da ni takega okusa, kakor oni, ki ga pripravi njegova predraga solnčnica. Zaklel je Hopi in želel, da usahneta korenina in grm... Žena se je smejala:

»S srebrno lopatico je rahljaj zemljo in z golobjekom mu je gnojil tvoj prijatelj — in ti želiš, da usahne dragoceni grm?»

Mož je prebledel in vzrojil: »Na kaj me spominjaš?! Bolje, da molčiš...«

Pa Sosli je prijel krč od smeha. »Kaj nisem rekla, da ga pokusiš ti prvi? Premagala sem te. Sinoči sem ga izlila v ponvo pod oknom — nocoj sem ga pa segrela...«

Hopi je postal grozen. Njegovi ustnici sta se tresli, kita se je ježila. Strmel je v ženo... Votlo se mu je utrgalo iz prs: »Nesrečnica... Zastrupila si me...«

»Zastrupila?« se je zasmejala Sosli. »Kaj ne, moje solnce, tisti beli prah... Ali mana vendar ni strup...«

»Gori! Gori!« je kričal Hopi in teklen. Divjal je po hiši, razbijal, dokler ga niso umirila zunanja in notranja sredstva treh zdravnikov. Po dolgem spanju se je zbudil in zagledal dobro ženo, ki je sedela ob njegovem vzglavju. Premislil jo je odpuščanja radi svojih nepremišljenih besedi.

»Premočan je bil tisti čaj, opojil me je kakor staro riževino. V tej pijanosti sem mislil, da si me zastrupila. Odpusti mi in ne pravi očetu o tem... Prijatelju pa pišem, da naj poseče tisti grm...«

Hopi je bil trdne nravi, premagal je učinek strupene pijače, premagal je zdravila treh kitajskih zdravnikov. Sosli je bila žena, ljubila in verovala je

slapo. Očetu, ki se je veselil uspeha svoje teorije, ni hotela skaliti mirnega življenja in izpostaviti posmehu znanec. Sosli je molčala, le včasih, ko se je sladkal mož okoli nje, je prebledela... Le včasih se je prebudila iz groznih sanj — menila je, da blišči bodalce v roki moža, menila, da ji zavijajo krepki prsti vrat... Domislila se je, da dobiva Hopi kot ud cesarjeve rodbine velike svote o pogrebu in poroki...

Zviti Kitajec je slutil ženin sum. Pa zazibaval ga je s sladkimi besedami in snoval nove nakane, kako bi se rešil sedme žene. Da le ne pove očetu ničesar... Ugonobiti jo mora hitro, tako da ne pade najmanjši sum nanj...

V znani kitajski igri je videl Hopi način umora, katerega se je sklenil poslužiti. Kupil si je besnega psa in ga zaprl v prostor, kamor ni stopila nikoli »zlata lilija«. Služničad ni videla in ni vedela, kaj je pripeljal v velikem zaboju. Kupil je dve obleki različnega blaga, a iste boje. Obleko iz drage svile je spravil, v obleko iz priprostega platna je nabasal slame in v nedra je vložil sveže kosti. Psa je naučil, da si je poiskal kosilo. Pes je vrgel vselej slamnato punco na tla in ji strgal drobovje, da je prišel do kosti. Nato ga je pustil Hopi tri dni brez hrane. Četrty dan je podaril svoji ženi tisto svilenko obleko in jo prosil, da naj jo obleče takoj v znak, da jo je razveselil. Sosli je pregledala, preiskala vso obleko. Nič sumljivega ni našla, torej se je

oblekla v njo. Hopi je bil jako vesel... Seveda. Obžaloval je samo, da ga kliče opravek od njegove solnčnice in prosil, da ga počaka na vrtu. Hodeč skozi dvorišče na vrt naj se pa varuje odpreti zaboj, ki je na dvorišču. »Ključavnica je sicer strta, vendar Konfucij te obvaruj, da bi jo odprla!«

Kaj more biti v zaboji? Kak dar za ljubljeno ženo — ali kaka zanjka smrti... O Hopi! Še enkrat naj te dobim, izročim te očetu... Sosli je premljevala. Vzela je iz kletke pisano srako. Klepetavko je ljubil njen mož nad vse. Verjel je, da se mu posreči vsako delo, da mu služi sreča, dokler mu služi sraka. Sosli je ljubila možovo srako — zato je mislila, da bo varoval čudodelni ptič tudi njo nesreče. S srako v roki je šla na dvorišče. Tam je stal zaboj, ključavnica je držala slabo. Sosli je dvignila previdno pokrov — pa izpustila ga naglo... Z groznim lajem je bil skočil sestradani pes proti njej. Sosli je tekla... Za hip je zadržal pokrov psa, ki je bil zagledal obleko, v kateri je slutil svoje kosilo... Pa le za hip in že je planil ven... Sosli je zavila naglo sraki vrat in jo vrgla psu. Planil je na srako — Sosli pa hitela skozi vrata.

Zvečer se je vrnil Hopi in našel ženo na vrtu. Pravila mu je, da je izginil njegov srečnosni ptič, da se boji nesreče. »Stala sem pri kletki in ponudila živalici sladkor. Pogledala me je žalostno — postajala prozorna in izginila. — Ah, dragi Hope, nekaj pride

Ljubljanske občinske volitve in S. L. S.

Včeraj se je vršil shod pristašev S. L. S. v Ljubljani, sklican v to svrhu, da se postavijo kandidati za občinski svet. Dasi je bil shod brez kakršnekoli velike reklame sklican in je bil dan v tednu, se je velika dvorana »Uniona« do zadnjega napolnila.

Shod je otvoril dr. Šusteršič in izvajal sledeče:

Današnji shod se je sklical, da se pogovorimo o notranjih zadevah stranke in sicer se gre za volivne predloge S. L. S. za bodoče ljubljanske občinske volitve. Prej pa moramo ugotoviti nekatere načelno važne točke, ki se tičejo razmerja bodočih, od S. L. S. v ljubljanski občinski svet izvoljenih svetovavcev do stranke.

Izvršilni odbor S. L. S. se je o tem temeljito posvetoval in sklenil sledeče predloge:

1. Občinski svetovavci S. L. S. imajo osnovati v občinskem svetu lasten **klub Slovenske Ljudske Stranke**. (Bravo-klici!)

2. Ta klub, v katerem se odločuje z navadno večino glasov, je v vseh gospodarskih stvareh in v vseh ljubljanskih zadevah popolnoma avtonomen (Odobranje), v političnih pa je vezan na pravila stranke; zlasti je, kar se tiče izvolitve župana, vezan na sklepe izvršilnega odbora S. L. S. (Odobranje.)

3. Občinski svetovavci S. L. S. imajo za eno svojih najvažnejših nalog v bodočem ljubljanskem občinskem svetu smatrati **boj zoper vsako korupcijo**. (Živahni bravo-klici in veliko odobranje.)

Ena najnevarnejših vrst korupcije je, ako občinski svetovavci sami zaje-majo iz sklede, zraven katere sedijo. (Pritrjevanje.) Korupcija najgrše vrste je, če so občinski svetovavci obenem tudi dobavitelji občine, ako občinski svetovavci dobivajo obenem zaslužek od občinskega sveta. (Tako je!) Zato stoji izvršilni odbor S. L. S. na stališču, da imajo vsi bodoči občinski svetovavci S. L. S. najodločneje in z vsemi sredstvi nastopiti zoper to, da bi kak svetovavec imel zaslužek od občine. (Veliko pritrdjevanje.) Tako se bo enkrat naredil konec neznosni korupciji, ki je vladala na magistratu pod liberalnim gospodstvom.

Dr. Šusteršič dá potem te predloge na glasovanje. Vsi predlogi se z velikim navdušenjem in živahnimi živio-klici enoglasno sprejmejo. Dr. Šusteršič nadaljuje:

Zdaj se pa gre za volivni predlog naše stranke. Pri sestavi tega predloga je izvršilni odbor imel samoposebi umevno nelahko stališče. Ozirati se je namreč bilo treba na najrazličnejše želje in potrebe, na to, da so v volivnem predlogu zastopani po možnosti vsi volivni okrajji in vsi stanovi. Pri tej priliki razloži govornik temeljna načela novega volivnega reda: da po tem volivnem redu posamezen kandidat nič ne šteje, ampak le stranke, ki postavijo liste, na katere je vsak volivec, ki hoče s to stranko voliti, absolutno vezan; od vsake liste jih je razmeroma izvoljenih toliko, kolikor odgovarja številu oddanih glasov; nadomestnih volitev ne bo, ker ima vsak izvoljeni

kandidat svojega namestnika, oziroma namestnike, in se občinski svet vsaka tri leta popolnoma na novo izvoli. Potem pa preide govornik na listo S. L. S. in poudarja, da se je izvršilni odbor po možnosti oziral na vse potrebe in želje. Nato prečita govornik listo I. razreda:

I. Volivni predlog Slovenske Ljudske Stranke za I. (prvi) volilni razred:

1. Ivan Kregar, hišni posestnik, pasar, predsednik deželnega obrtno-pospeševalnega urada in podpredsednik trgovske in obrtne zbornice, Elizabetna cesta 3.

2. Dr. Detela Fran, c. kr. vladni svetnik in gimnazijski ravnatelj v p., Sv. Petra cesta 97.

3. Bahovec Josip, trgovec in posestnik, Sv. Jakoba trg 6.

4. Rojina Anton, mizar in posestnik, Kolodvorska ulica 8.

5. Srebot Ivan, črevljar in posestnik, Ravnikarjeva ulica 15.

6. Večaj Alojzij, pečar in posestnik, Veliki Stradon 9.

7. Škof Franc, posestnik, Karunova ulica 12.

8. Lampert Martin, prevoznik, trgovec in gostilničar, Kolodvorska ulica 31.

9. Leskovic Franc, posestnik, Sv. Florijana ulica 1.

10. Toman Feliks, kamnosek in posestnik, Resljeva cesta 30.

11. Kump Matija, c. kr. stotnik v p., Mestni trg 23.

12. Pust Franc, tesarski mojster in posestnik, Strelška ulica 29.

13. Simončič Leopold, molar in posestnik, Sv. Petra cesta 44.

14. Sedmak Josip, posestnik, Vrhovčeva ulica 11.

15. Zorec Franc, trgovec in posestnik, Sv. Martina cesta 23.

16. Zalar Rudolf, zeljar in posestnik, Cerkvena ulica 11.

17. Sušnik Ivan, stolni kanonik, Pred škofijo 17.

18. Peterca Franc, posestnik, Dunajska cesta 41.

19. Čeč Karol, faktor in posestnik, Grubarjevo nabrežje 6.

20. Kalan Andrej, prelat, Poljanska cesta 34.

21. Pezdir Matija, posestnik, Karolinska zemlja 7.

22. Mesar Ivan, posestnik, Sv. Florijana ulica 23.

23. Terdina Ivan, izvošček in posestnik, Slomškova ulica 21.

24. Velkavrh Pavel, molar in posestnik, Rimska cesta 3.

25. Kranjc Andrej, kramar in posestnik, Trnovska ulica 13.

26. Kante Kajetan, posestnik, Karolinska zemlja 5.

27. Povše Franc, posestnik, deželni poslanec, Komenskega ulica 11.

28. Dr. Pegan Vlad., odvetnik in deželni odbornik, Hrvatski trg 4.

29. Jarc Evgen, c. kr. profesor in posestnik, Sv. Petra cesta 62.

30. Dr. Šusteršič Ivan, odvetnik in deželni poslanec, Miklošičeva cesta 6.

Vsi kandidati so z velikim navdušenjem enoglasno sprejeti.

Glede liste II. razreda poudarja dr. Šusteršič uvodoma, da se je v tem razredu, v katerem je jako močno zasto-

pap **uradniški stan**, izvršilni odbor predvsem oziral na uradništvo. S. L. S. se očita, da ni prijazna uradništvu, kar pa je seveda navadna liberalna laž. Naša stranka zavzema glede uradništva isto stališče, kakor ga zavzema za ljudstvo, to je, da ima ljudstvo dobrega uradnika jako rado! (Zelo veliko in živahno pritrdjevanje.) Da pa ovržemo vse predsodke, ki v enem delu uradništva v tem oziru proti nam vladajo, smo sklenili na prvo mesto v II. razredu postaviti za kandidata tistega, ki bi ga morali uradniki sami izbrati, ako bi sami volili, namreč **načelnika ljubljanske organizacije uradnikov** (Živahni bravo-klici), to je:

II. Volivni predlog Slovenske Ljudske Stranke za II. (drugi) volilni razred:

1. Lilleg Makso, c. kr. višji davčni upravitelj, Slomškova ulica 12.

2. Novak Tomaž, posestnik, Stranska pot 7.

3. Štrukelj Josip, c. kr. višji poštni oskrbnik, Prešernova ulica 11.

4. Ložar Jernej, krojač in najemnik gostilne, Komenskega ulica 12.

5. Jevc Ivan, posestnik, Črna vas šte. 34.

6. Jeglič Janko, mestni nadučitelj in posestnik, Ilirska ulica 27.

7. Zupančič Josip, c. kr. fin. prok. oficijal in posestnik, Galjeveca 5.

8. Pengov Ivan, podobar, Kolodvorska ulica 20.

9. Dr. Dolšak Fran, zdravnik, Stari trg 1.

10. Weibl Josip, ključavničar, Slomškova ulica 4.

11. Sadar Adolf, mestni učitelj, Korytkova ulica 18.

12. Zajec Albin, c. kr. rač. oficijal, Poljanska cesta 11.

13. Trpin Matevž, podobar in slikar, Elizabetna cesta 3.

14. Dr. Pogačnik Lovro, deželni združni komisar, Janez Trdinova ulica šte. 2.

15. Jevnikar Alojzij, posestnik, Poljanska cesta 4.

16. Trink Alojzij, mizar in posestnik, Linhartova ulica 8.

17. Močnik Ivan, c. kr. žgal. načelnik v p., Turjaški trg 1.

18. Tomec Franc, pozlata, Strelška ulica 10.

19. Milavec Ivan, izdelovalec orgelj, Razpotna ulica 8.

20. Meden Ivan, odvetniški uradnik, Bleiweisova cesta 16.

21. Rus Franc, društveni tajnik, Turjaški trg 1.

22. Podboj Ivan, trgovec in posestnik, Sv. Petra cesta, 101.

23. Wissiak Alojzij, želez. premik. mojster, Resljeva cesta 27.

24. Dr. Mantuani Josip, c. kr. profesor in muzejski ravnatelj, Sodna ulica 12.

25. Rakovec Ivan, tisk. upravitelj, Kopitarjeva ulica 6.

26. Remec Bogumil, c. kr. profesor in ravnatelj slovenske trgovske šole, Hrvatski trg 3.

27. Kralj Anton, tajnik »Zadružne Zveze«, Čopova cesta 10.

28. Kastelic Josip, krojač, Vodnikov trg 4.

29. Dr. Žitnik Ignacij, stolni kanonik, Pred škofijo 6.

30. Dr. Lampe Evgen, deželni odbornik, Semenška ulica 2.

Tudi ta lista se sprejme z velikim in splošnim odobravanjem soglasno.

Kar se tiče III. razreda, se je S. L. S. predvsem ozirala na delavski stan (Veliko odobranje), ki ima v bodočem občinskem svetu zastopati velike in važne interese, in smo na prvo mesto postavili načelnika največje slovenske delavske strokovne organizacije, predsednika Jugoslovanske Strokovne Zveze (Živahni živio-klici), to je:

III. Volivni predlog Slovenske Ljudske Stranke za III. (tretji) volilni razred:

1. Dr. Zajc Ivan, zdravnik, Frančiškanska ulica 2.

2. Kos Fran, delavec, Rožna ulica šte. 3.

3. Štefe Ivan, časnikar, Kopitarjeva ulica 2.

4. Šerjak Jernej, trgovski poslovodja in posestnik, Sv. Florijana ulica šte. 11.

5. Marinko Josip, c. kr. sodni sluga, Prisojna ulica 7.

6. Koleča Anton, žel. sklad. paznik, Jenkova ulica 14.

7. Tertinek Fran, žel. pristav, Čopova cesta 10.

8. Jeglič Ant., prisilne delavnice paznik in posestnik, Stara pot 4.

9. Bizjak Peter, mizarski pomočnik, Rožna ulica 17.

10. Globelnik France, strojni pomočnik, Komenskega ulica 5.

11. Pavšek Makso, tovarniški delavec, Karolinska zemlja 2.

12. Fras Ivan, deželni sluga, Pred škofijo 13.

13. Tomažič Ivan, strojnik, Sv. Petra cesta 72.

14. Krušič Karol, livar, Grubarjevo nabrežje 6.

15. Lukman Alojzij, inkasant zavarovalne družbe »Föniks«, Sodna ulica šte. 1.

16. Jereb Valentin, kamnoseški pomočnik, Veliki Stradon 7.

17. Znidaršič Anton, ključavničarski pomočnik, Kolodvorska ulica 8.

18. Poženel Franc, strojnik, Razpotna ulica 8.

19. Kunstelj Andrej, paznik prisilne delavnice, Cesta na Kodeljevo 3.

20. Lenčič Anton, postrešček, Dunajska cesta 8.

21. Savenc Josip, mizarski pomočnik, Karunova ulica 4.

22. Burkeljc Alojzij, želez. pisarn. sluga, Hrvatski trg 4.

23. Golmajer Jakob, sluga slovenske trgovske šole, Kongresni trg 2.

24. Korenčan Lorenc, krojaški pomočnik, Tržaška cesta 4.

25. Zabukovec Vinko, sluga, Dunajska cesta 32.

26. Golobič Matija, tovarniški delavec, Prečna ulica 4.

27. Palovec Lovro, tovarniški delavec, Rožna ulica 27.

28. Gostinčar Josip, posestnik, Karlovska cesta 13.

29. Ogrič Josip, tovarniški ključavničar, Rimska cesta 2.

30. Dr. Krek Janez Ev., profesor bogoslovja, deželni poslanec, Prisojna ulica 8.

nad tebe ... Pa glej — morda jo je odnesel besni pes, ki se je priklatil na dvorišče in ki sem ga dala ubiti, da odvrnem nesrečo od tebe. Pes je bil tako stradan, da ti skuham samo juho iz kosti. Pečenke, masne pasje pečenke, ne bo ...»

Hopi je bil obupan. »Ah!« je zastokal, »raje bi bil izgubil devet žen!« Strah se ga je polotil, da se ne reši več nobene žene, ker je izginila sraka v navzočnosti Soslijin. Vendar je poizkusil še enkrat.

Večerna senca je padala na bogato obdelane njive. Sosli je sedela na verandi, kadila pipico in vezala čudovite cvetlice v modro svilo. Hopi pristopi k njej in vzkligne: »Pri Konfucijevih nohtih! Ti si bolna, sladka Sosli. Tvoja barva je rmena kakor barva mojega pasu. Stojiš pod neugodnim vplivom Saturna. Suho in mrzlo je prevladalo v tvojem temperamentu. Idi, idi v svojo sobo, zastrži okna, ogiblji se rmenega, posebno obožne bele barve se ogiblji. Grem, da ti ne škodi barva mojega pasu. Pojdi, moja solnčnica, v posteljo, jaz hitim, privedem ti najboljšega zdravnika.«

Odšel je naglo. Sosli je gledala za njim. Kaj ji je pripravil ljubeznjivi mož? Morda jo čaka kak pes v sobi ... Žalostna je sedela na verandi, dokler niso zagrnille sence hiše in polja.

Sosli je stopila v obednico, prižgala

luč. Pogledala se je v zrcalu. Njena barva je bila sveža, cvetoča. Sosli se je nasmehnila pikro ... Vzela je ostanek jedi iz omarice, šla k vratom svoje sobe, odprla previdno in pomolila jed. Ni bilo psa, da bi havsnil po njej. Kaj drugega tedaj. Sosli je stopicala po sobi, dvigala preproge, svetila na vse strani. Ničesar. Tu ni bilo smrti. Pa v postelji? Dvignila je odejo, a vrgla jo je naglo nazaj. V mehki postelji se je zvijal gad ...

»Spečem mu ga,« si je mislila Kitajka, »Hopi ljubi tako kačjo pečenko.«

Poklicala je služabnico in poslala po mlado podgano v gnezdo. Na nogo živalice je privezala kamenček in jo spustila nato v široki ozkoprtni vrč. Vrč je primaknila k postelji. Živalica je zacvilila, gad v postelji se je premaknil in se spustil v vrč ... Bilo je kasno, ko se je vrnil Hopi — brez zdravnika. Ko je zagledal na verandi čakajočo ženo, se je ustrašil in zaklical:

»Pomagaj, Konfucij! Zakaj nisi šla v posteljo. Se bolj si pomenela, ubožica. Čing-puja pa nisem dobil doma.«

»Kako bi ne počakala tako dobrega moža? Napravila sem ti juho, da se pogreješ, moje solnce, utrudil si se iskajoč zdravnika. Ne grem v kraj, dokler ne večerlaš.«

Peljala ga je v obednico. Na mali mizi je stala luč in ko sta se vsedla, je postavila služabnica pokrito skledo pred Hopija. Tisti hip se je premaknila Sosli tako nerodno, da je prevrgla luč in ko je skočila za lučjo, tudi mizico. Skleda je padla Hopiju v naročje, prijel jo je, da vlovi svojo večerjo in grozno zakričal.

Sosli je vedela, da ugaja njenemu možu kačja juha — toda bila je pozabila skuhati gada ... V tmini je hotela ubežati, pa besni soprog je letal za njo, udrihal po njej, dokler ni padel v krčih na tla.

Sosli je ušla k očetu. Pupu je javil zeta oblasti. Veščji zdravnik je ozdravil Hopija nasledkov gadovega pika samo, da ga je prihranil še groznejši smrti. Prišel je ukaz iz jasnega cesarjevega dvora, da se naj raztrže Hopi od divjih psov. Deset njegovih sorodnikov naj mu sledi v smrti. Da pa se družji milost s pravico, naj se nedolžni samo zadavijo. Vsi Hopijevi služabniki naj dobe dvesto udarcev s palico. Novotarski Pupu dobi petsto udarcev in leseni ovratnik skozi tri mesece.

Skozi tri leta pa naj izostane vsaka podpora cesarjevih oddaljenih sorodnikov — prvi mandarin naj se obesi v lastni hiši, ker je vsak odgovoren za dejanja svojega bližnjega.

»Kuku pa je tu, de tebe ni nekoč h Lah u Gradiše?« naguvuru me je u nedela pr Štrause pr Bužim grobe ta mal Jaka, ke ma ukul kazine kojnske tige in druga nasnaga u evidenc.

»Kua pa čm delat u Gradiš pr Lah? Vin mama u našmo ferkele tud tak, de se člouk na zagifta prec iz ta permu glažam. Pa tud predeleč m je ke.«

»Toj prjatu Zane z Iblane je pa kuhan in pečen pr Lah. Kedr sm še ke pršou, useli sm ga narajmu tam.«

»Moj prjatu Zane je pa iz družga ferkica duma, zatu mu je Lah bl na

Tretja lista se soglasno z velikim navdušenjem sprejme.

Dr. Šusteršič nato nadaljuje:

Kandidate smo torej postavili, glavna stvar pa je sedaj, da bodo tudi izvoljeni. Zato je treba, da ne gre samo vsak od vas, ki ste danes tu v tako velikem številu zbrani, sam voliti, ampak dolžnost vsakega izmed vas je tudi, da do dne volitve, 23. aprila, pridno agitira in čimveč svojih znancev in prijateljev pridobi za našo listo; zlasti pa je na vas, cenjene volivke, da agitirate, kar se le da (Živahni klici: Romo!). ker gre se za sveto stvar! (Klici: Tako je!) Do 23. aprila, to mora zdaj biti naše geslo, ni nobena stvar tako nujna in važna, kakor agitacija za S. L. S. (Veliko odobravanje.) Agitirati, agitirati in agitirati! to je zdaj naše najsvetejše opravilo. Paziti bo treba na nasprotnike, ki bodo poizkušali na vse načine pridobiti in prislepiti zase glasove. Zdaj so, tako sem izvedel, naročili toliko kuvert, kolikor je sploh volivcev v Ljubljani (Veselo!) in bodo vsakemu volivcu zaprte kuverte z liberalnimi kandidati vsiljevali, da bi mačka v žaklju kupili. (Klic: Maček je za liberalce!) Poglejte natančno glasovnico, preden jo denete v kuverto! Noben človek nima pravice v vaše kuverte nos vtakniti. Če bi vas kak liberalni agitator nadlegoval, mu pokažite, da bo pomnil!

Kandidate je naša stranka postavila strogo po demokratičnih načelih, kar priča današnji shod. (Veliko pritrdjevanje.) Nasprotniki tega niso storili. Tako namerava naša stranka sploh v vseh vprašanjih, ki bo o njih sklepal bodoči občinski svet, nastopiti, in zato je agitacija za vas tem lažja. Za posamezne kandidate se zdaj sploh ne gre, gre se le za stranko: ali volimo s S. L. S. ali z liberalno ali socialno-demokratično. Vaše zaupanje ima S. L. S. (Viharno pritrdjevanje in ploskanje.) Zato nobeden ne bo tako nespamet, da bi poslušal neumno govorjenje plačanih liberalnih agitatorjev ali pa da bi se kaj oziral na to, kar se bodo liberalni časopisi do dne volitve lagali in obrekovali. Kako neumen je človek, ki na to kaj da! (Klici: Res je!) To je papir in tinta! Zato se nobeden ne bo dal zbegati, ampak se danes trdno zaveda: Jaz sem pristaš S. L. S. in za to stranko grem v boj! (Burno odobravanje.)

Zato na delo, v boj, na zmago!

Tem besedam načelnika S. L. S. je sledilo dolgotrajno navdušeno ploskanje in pritrdjevanje, nakar se je pompozantni shod zaključil.

Državnozbornsko volitveno gibanje.

Iz Zadra se poroča, da so izjavili dosedanji poslanci Perič, Ivanišević in Smolaka, da ne sprejmejo nobenega mandata več. Perič radi visoke starosti noče več posegati v politiko, dr. Smolaka se pa hoče posvetiti izključno odvetništvu. Na njegovem mestu bo kandidiral župan Mihaljevič.

Š Kandidate Štajercijancev. V slovenjebistrško-konjiškem okraju bo na program ptujskega »Štajerca« kandidiral Ludwig Kresnigg, znani krčmar, renegat in večni kandidat s Črešnjevca. Govorilo se je tudi o Štogerjevi

kandidaturi, a mož je že prestar. — V mariborsko-ljutomerskem okraju bo proglašen za kandidata »neodvisnih kmetov« bivši zemljiški knjigovodja v pokoj, Senekowitsch. Kosar iz Gasteiraja v Slovenskih goricah je baje odklonil ponujano mu kandidaturo, isto tako nekdanji »vzorodoljub« Kramberger iz Gočove. — V ptujskem okraju bo prevzel težave nemškutarskega kandidata pek Ornič ali pa Repa iz Črne gore, to pa samo »pro forma«. Javna tajnost namreč je, da obstoji že sedaj kompromis med Plojem in Štajercijanci. Kaj pa, če se opečejo oboji? — Kandidata postavijo Štajercijanci tudi v slovenjegraškem in šmarnem okraju. Kdo bo šel po kostanj v žerjavico za renegate, se še določi.

Š Slovenska liberalna stranka na Štajerskem je sklicala za velikonočni ponedeljek sestanek zaupnikov, kjer se bodo postavili kandidati za bodoče volitve. Govori se, da dosedanji poslanec Roblek ne bo več kandidiral. S. K. Z. je odklonila predlog društva »Slo-ge«, ne postaviti dr. Ploju protikandidata.

Š Odbor katoliškega konservativnega kmečkega društva za Štajersko se je v svoji zadnji seji baval s prihodnjimi državnozbornskimi volitvami. Prijavilo so se sledeče candidature: Michael Schoiswohl, dekan Franc Prišching, Filip Geissler, Janez Tomaschitz, Franc Huber, Alojzij Schweiger, Franc pl. Morsey, Janez Krenn, Franc Wagner, Ferdinand Berger in Franc Hagenhofer. — Glede skupnega postopanja s krščanskimi socialci v mestih in trgih so se sprejeli tozadevni sklepi soglasno. Odbor se je načelno izrekel za kompromis vseh meščanskih strank proti socialni demokraciji. Omenimo naj še, da se dosedanji zastopnik 14. volivnega okraja viteza pl. Pantza ni vzelo v kandidatno listo.

Gospodarstvo.

Razdelitev goveje živine po znižani ceni v letu 1910. Deželni odbor kranjski je nakupil v letu 1910. 217 glav plemen- ske živine, in sicer: Na Kranjskem 3 biki montafonske pasme za 735 K, 6 bikov murpoljske pasme za 1757 K 98 vin., 10 bikov pingavske pasme za 3850 K in 1 bika simodolske pasme za 307 K; na Tirolskem 24 bikov simodolske pasme za 12.520 K; na Predarlskem 10 bikov montafonske pasme za 6165 K; na Solnograškem 27 bikov pingavske pasme za 13.345 K; skupaj 81 bikov za 38.679 K 98 vin. — Na Kranjskem 10 krav, oziroma telic pingavske pasme za 3600 K; na Tirolskem 55 krav, oziroma telic simodolske pasme za 39.382 K; na Predarlskem 38 krav, oziroma telic montafonske pasme za 27.728 K; na Solnograškem 33 krav, oziroma telic pingavske pasme za 19.162 K; skupaj 136 krav, oziroma telic za 89.872 kron. — Skupna nakupna cena za biko in kravo znaša 128.551 K 98 vin. — Od 81 bikov razdelilo se jih je le 64, medtem ko jih je 17, v vrednosti 5703 K, ostalo na dež. pristavi v Goričanih, in sicer iz vzroka, ker so bili za plemenitev še premladi. Ostale plemenske živali so se razdelile po posameznih poli-

tičnih okrajih, kakor kaže sledeči izkaz: Metlika 1 bik za 670 K, 1 krava, ozir. telica za 780 K; Kamnik 11 bikov za 5750 K, 12 krav, ozir. telic za 6630 K; Kočevje 5 bikov za 3000 K, 4 krave, ozir. telice za 2430 K; Ribnica 9 krav, ozir. telic za 7380 K; Kranj 6 bikov za 3440 K, 7 krav, ozir. telic za 4004 K; Škofja Loka 2 bika za 1150 K, 5 krav, ozir. telic za 2848 K; Tržič 1 bik za 410 K; Mokronog 11 krav, ozir. telic za 7180 kron (od teh se je oddalo 7 za celo nakupno ceno 3945 K); Litija 3 biko za 1870 K, 2 kravi, ozir. telici za 1150 K; Višnjagora 1 bik za 400 K; Ljubljana (mesto) 1 krava, ozir. telica za 720 K; Ljubljana (okolica) 4 biko za 2485 K, 32 krav, ozir. telic za 20.357 K; Vrhnika 8 bikov za 4497 K, 9 krav, ozir. telic za 6310 K; Cerkljica 2 kravi, ozir. telici za 1300 K; Idrija 1 krava, ozir. telica za 860 K; Logatec 3 biki za 1736 K, 10 krav, ozir. telic za 6860 K; Novo mesto 4 biki za 985 K, 2 kravi, ozir. telici za 1440 K; Trebnje 1 bik za 320 K, 3 krave, ozir. telice za 2450 K; Žužemberk 2 bika za 707 K 98 vin., 5 krav, ozir. telic za 3718 kron; Ilirska Bistrica 5 krav, ozir. telic za 3645 K; Postojna 3 biki za 1377 K, 3 krave, ozir. telice za 2140 K; Senožeče 2 bika za 942 K, 1 krava, ozir. telica za 420 K; Vipava 4 biki za 1942 K, 5 krav, ozir. telic za 3850 K; Radovljica 3 biki za 1295 K, 6 krav, ozir. telic za 3400 K. — Skupaj 64 bikov za 32.976 K 98 vin., 136 krav, ozir. telic za 89.872 K.

Vstaja v Albaniji.

Sedanja vstaja v Albaniji je zato zanimiva, ker se bijejo Turki in vstaši ob črnogorsko-turški meji. Kraj Tuzi, ki je zdaj ob albanski vstaji tolikrat imenovan, je le nekaj tisoč korakov oddaljen od črnogorske meje. Prezreti se tudi ne sme, da je pozval že pred dobrim mesecem črnogorski kralj črnogorske rezervnike pod orožje. Splošno se sodi, da bi Črnogorci radi dobili nekaj turške zemlje. Srbi pa celo sodijo, da pripravlja Črnogora večjo akcijo proti Turkom, vsled česar bodo pričele tudi srbske čete živahneje delovati. Belgrajske »Beogradske Novine« celo poročajo iz Carigrada, da je ruski poslanik Čarikov nevoljen, ker je Turčija prijazna trozvezi in da dela na to, da sklene Turčija zvezo balkanskih držav in se ji pridruži. Če bi tega Turčija ne storila, bi svetoval Čarikov balkanskim državam, naj obračunajo s Turčijo in bi Rusija s svojimi prijatelji in zavezniki preprečila vsako vmešavanje v boj na Balkanu.

O bojih albanskih vstašev s Turki so došla sledeča poročila:

Pri Tuziju poraženi Turki.

Iz Cetinja se poroča, da je trajal boj med vstaši in turškimi vojaki pri Tuziju dne 6. t. m. od ranega jutra do poznega večera. Boj je bil hud in strasten. Turki so streljali iz topov. Vstaši so zopet osvojili Dečič in vse postojanke pri utrdbi Šipcanik. Turki so se morali umakniti v utrdbo.

Turki zasedli črnogorsko mejo.

Drugo poročilo iz Cetinja pa slove o ravno prej navedenem boju: Boji za Šipcanik in za goro Dečič so se bojevali z menjajočo srečo. Turki so te posto-

janke zopet zasedli tako, da na potu iz Tuzija v Skader ni več Albancev. Turki so zasedli s pehoto in artiljerijo črnogorsko mejo, da onemogočijo Albancem beg v Črnogoro. Po boju, ki je trajal cel dan in med katerim so cel čas pokali topovi, se je posrečilo Turkom, da so potisnili Albance, ki so metali tudi ročne granate, v notranjo deželo. Kljub temu je pobegnilo veliko Albancev v Črnogoro. Ker nimajo Albanci svojih bolnišnic in ne ranocelnikov, prinašajo ranjence v Črnogoro tako Turki kakor Albanci.

Boj pri Kastratiju.

Iz Skadra se poroča, da so izgubili Turki v zadnjem boju pri Kastratiju 15 mrtvih in 200 nevarno ranjenih. Več tisoč Albancev je zbežalo na črnogorsko ozemlje.

Boj pri Mojkovacu.

Vstaši so se zbrali pri Dinozeju. Vstaške čete so se zbrale tudi v majkovski okolici. Proti njim odposlani turški oddelek so presenetili z napadom. Turki so imeli znatne izgube, a končno so le pognali Albance v beg. Vstaši nameravajo napasti Kolašine.

Po svetu.

Kako nastajajo mode. Zanimivo

je, kako so nastale razne mode na Angleškem, odkoder so se prenesle skoro po vsem modernem svetu. Vzemimo n. pr. modo zavijanih hlač, ki je nastala nekega dne pri dirkah v Askotu. Princ Edvard, poznejši angleški kralj, je bil posetil konjarno. Da si ni onesnažil hlač, si jih je zavijal. Prišedši iz konjarne je bil pozabil zravnat si hlače. To je zadoščalo: pol ure pozneje je na stotine gigerlov nosilo zavijane hlače, dasi je sijalo toplo solnce in ni bilo niti sledi kakega blata. Tudi sedanja angleška kraljica - mati je večkrat nehotje vplivala na modo. Nekoč je odvezla malemu, takrat sedemletnemu vojvodi York palčico iz rok, ker je svojim sestricam nagajal z njo. Obdržala je palčico v roki tudi pri promenadi v parku. To je zadostovalo: najelegantnejše mis so začele pri promenadah nositi palčice v rokah! V Londonu je običaj, da se nosi palico samo podnevi, ker je tudi kralj zvečer ni nosil. Ko je leta 1895. vladala na Angleškem agrarna kriza, je nastala moda, da se je elegantni svet vozil izključno samo v vozovih tretjega razreda; seveda so bili vsi oblečeni po najnovejšem kroju. Kmetje so debelo gledali, ko so se v njih družbi vozili bogatini, lordi, vojvode in finančni knezi. Slična moda je zavladala na Francoskem drugega dne po izbruhu nekega velikega finančnega kraha. — Najbogatejši ljudje so hodili kakor reveži na nekaj »golaž« in so se oblačili v ponošene obleke.

Mažari za svoje časnike. Mažarski časniki so te dni slavili 30letnico svojega časnikarskega pokojninskega zaklada. Ob tej priliki je imel odbor pokojninskega zaklada sejo, v kateri se je konstatiralo, da ima omenjeni zaklad danes 2.700.000 K imovine. V teku 30 let se je izplačalo pokojnin do 300 tisoč kron, za odgojo sirot umrlih časnika 200.000 K, poleg tega pa so se tudi podpirali bolni in potrebni časniki.

roka. Kua pa je pr Lahe kej tacga, de b mogu tud jest ke hodeť, Jaka?»

»I, muska mama tam. Bert je pu-stavu not za naša zabava en kostn, ke muska špila, pol en gramofon, ke tud muska špila in učaseh tud za en groš, še ga skus ena šprajna vajn vržeš, kera ukrogla zapoje — —«

»Prava reč! Tu mama tud u naš-mo ferkelce — —«

»Čak no, de izguvarim. Za ub ne-deleh in praznkeh je pa zadn čas bert najeu tud enga prefesarja, de nas za-bava in pridga ket kašn razirgan dohtar; pa še groša nam ni treba vajn me-tat, ampak sta iz birtam tku zglihala, de dubi useli pu litra vina al pa dve kruglice pera in pa en ta mal golaž, kedr nastop in tu mama tak špas, de je za počt, pa še nč nas na kušta.«

»No, tu je že neki. Pa kej pametn-ga puve tist prefesar?»

»Pe na! Kua če pametnga puve-dat? A misleš, de mi zatu h Lahe u Gradiše hodma, de b pametn ratal? Na oodna sitn! Če čma mi kej pametnga slišat, grema u cerku k pridg, ne pa h Lahe. Mi grema zatu ke, de mama kašn špas.«

»Kua vam pa pol prpouduje, de je tku špasn?»

»I, use sorte! Učeri na Marijin praznk je prpoudvou neki ud eneh me-ljonu, zravn je pa take ksihte rezu, kokr de b mu edn dau kuprive za pu-duhat.«

»Ud melionu pr Lahe guvort, tu

more bt pa res špasn. Kua je pa še kej družga puvedu?»

»Pol je prpoudvou, de je zatu tku drah mesu u Iblan, ke ga tud klere-kalci lejca. Je reku: če b klerekalci na jedl mesa in drugeh takeh dobreh rči, pa b lohka mi pu cen in pa dobr živel. Zato pa — je reku — dol s klerekalcem, vn s klerekalcem!»

»Pa je kej douh guvuru tku?»

»Še precej en čas je žlebedrou in iz rukam upletu ukul sebe, kokr kašn kojn iz repam, kedr sa muhe le preveč nadležne. Pol, ke mu je kelnarca pr-nesla golaž in ga pustaula pred nega na miza, je pa jejnu, kokr de b udrezu. Jest na vem, al mu je biu percjon pre-mejhn, al mesu pretrd. Kratk in mal: prefesar je jejnu guvort in začeu tiste kite iz zosa puberat in žvečť, zatu je začeu pa gspud placrešpehtar burke ugajnat, de sma se tku smejal, de sm mislu, de uma usi pupokal.«

»Ja, kaj tud placrešpehtar zahaja h Lahe u Gradiše?»

»Kukupade! Sej placrešpehtar je ja derehtar, al predsednk ud ush teh kumedjontarju, ke hodja pu uštarijah ldi zabavat; pol more bt ja zraven, de vid kuku se kej ta al pa un zadržl, in če upeša, pa de mu prskoč na pumuč.«

»Aha, zdej te šele zastopm! Ti maš tiste naprednakarske shode u misleh. Oh, ti s tud ena čenča!»

»Čenča gor al dol; špas je pa le, pa nej se že temu špase reče tku al pa tku.«

»Pa se t lub hodeť tu pušlušat in

že dupoune gnar zapraulat pu uštari-jah, in tu zdej, ke je taka dragina?»

»Prsmoda! Sej iz tem mi glih dra-gina pregajnama, je reku prefesar pr Lahe in placrešpehtar mu je tud pu-trdu.«

»Tok ti misleš, da se iz pjančevaj-nam dragina pregajna in udpraula?»

»Jest na vem, al prefesar je tku trdu in on more že vedet ket prefesar, ke je zatu tle, de druge navedne ldi, kokr sm jest, pudučuje. Neki more b pa že res na tem, zatu ke jest tu sam pu seb vem: kedr se ga mal bl nale-zem, useli puzabem na usa dragina in tud pumajnkajne in dragina kvarterju s dost h src na ženem, ampak se kar zavalim kram u trava, pa je ush skrb konc. Veš, pa tih bod ud tega, de na uja tega mitlna preke dragin tud kle-rekalci zvedl. Prefesar in placrešpeh-tar sta praula, de sa pousod klerekaln špejoni, ke špejuneraja, kuku b se ud nh navadl dragina pregajnat in me-ljone šparat.«

»Nč se na boj, Jaka! Tiste meljo-ne, ke jh u ta placrešpehtar in prefe-sar pršparata, jm ni nubedn fouš. Buh nej jm jh pužegna.«

»Pst, pst! Če ud vouka guvariš, pa vouk pride!« zašeptou m je Jaka na ušesa in se h men stisnu. »Viš, tamla pa gresta! Uba sta: placrešpehtar in prefesar. Buh ve, če ja uta not zavila in začela tud tle pr Bužim grobe špase ugajnat?»

Placrešpehtar in prefesar sta ja res naraunast zavila h Štrause; pa ud

špasu ni blu nč za videt, ampak usedla sta se u en kot za miza in placrešpeh-tar je iz rinka putrku na en prazen glaš:

»Kelnarca! Pu litra ta bulšga pu osmnajst, pa en percjon pohanga ar-gentinskega kielna in dva pešteka!« je puklicu in začeu tku gledat ukul sebe pu ldeh, de sm res mislu: zdejzdej u ustou in začeu spet dragina pregajnat, pa ni blu nč, sam puprasku se je za ušesm in začeu spet zamišlen gledat pred sebe.

»Kua se pa ti dons zmeri čohaš? Cela pot te že upazujem. A maš uši?» prašu je prefesar placrešpehtarja in se ubliznu, ke je slišu ud pohanga argen-tinskega kielna in dveh pešteku.

»Jest nč na vem, kua je tu. Udkar se ulačem pu use sorte pajzelneh tle pu Iblan in klerekalcem kaša piham, me use sibi in grize.«

»Ti, tu je pa frdohtn! Kua pa, če s res kej nalezu?»

»Nemugoča ni nč dondons. Med puslušauci na našeh »prjatelstkeh« pu-govoreh se vidja učaseh že tak junaki, de vem, de sa bli ta nar mn že pu ene šterkat pu nadoužnem zašit, Buh ve kulkat pa pu zaslužejn in na nahtere teh prjatelstkeh pugovoru se je nabral tulk temneh eksestenc, de sma mogl pr belmo dneve luč pržgat; mene pa kt nekđajnega žvinskoga dohtarja se že tkualtku žvalce raj primeja, ke veja, de jh znam pehondlat, kokr pa drugeh navadneh ldi.«

karji. Pokojninski zaklad plačuje lepe pokojnine. Tako bo šlo letos 15 časniki-karjev v pokoj, kojih vsakdo bo dobival 2400 K letne pokojnine. Pokojninski zaklad ogrskih časniki-karjev je dobil preteklo leto poleg vplačane članarine nad 60.000 K darov. Kakor je razvidno iz izkazov časniki-karskega zaklada, so ustanovili zaklad s svojimi doneski vlada, mažarski bogataši, industrijci in trgovci. Ob priliki jubileja dobiva zaklad velike darove. Že prvi dan jubileja so darovali: Ogrska hipotekarna banka 4000 K, »P. Lloyd« 4000 K, baron L. Solymossy 2000 K, budimpeštanska električna centrala 4000 K, trgovski minister Hieronymi 4000 K, zavarovalna družba »Riunione Adriatica« 4000 K itd. Enake vsote so došle od nešteti podjetij, bank, zasebnikov, poslancev, pa tudi državni zbor namerava dati svoj obol, da podpre svoje časniki-karje.

Plačilo za proticerkveno politiko na Francoskem. Nasilno francosko vlado, ki se je znala tako lisiče izvit rešitvi socialnih vprašanj s tem, da je v francoskem ljudstvu zbudila kulturni boj proti cerkvi, doleti gotovo plačilo. Z milijardo zaplenjenega cerkvenega premoženja ni nič in delavci so začeli zdaj ropotati proti prostozidarstvu in kapitalizmu. 4. aprila se je vršil v Parizu velik delavski shod, na katerem se je ostro napadalo prostozidarstvo, kapitalizem, posebno pa Rotšild. Na shodu se je sprejela resolucija, ki pravi, da so se proletarci odločili živeti ob boljše hrane, kakor je protiklerikalizem. Kakor se kaže je »farška kost« ki jo je vlada ljudstvu vrgla, že do kosti oglodana.

Mizerija v združenji Italiji. V Rimu so se vršila pretekli četrtek in petek velika delavska zborovanja proti naraščajoči druginji. Delavci so naredili po mestu velike obhode, v katerih so nosili table z napisi: »Boj proti druginji!« »Proč s špekulanti!« Na zborovanjih se je povdarjalo, da so se živila za 50 odstotkov zvišala, med tem, ko se je plača komaj za 5 odstotkov izboljšala. Med tem ko praznuje Italija 50letnico svojega združenja z velikim pompom, ki bo požrl milijone in se odeva s sijajem noč in dan, pa ljudstvo v Rimu strada. O Italia unita!

Katoliški duhovnik pregan v Rusiji. Iz Varšave poročajo, da je ruska vlada izgnala za tri leta Arhangelsk rimsko - katoliškega duhovnika Gerosimoviča zaradi njegove propagande v korist Poljakom.

Grozno maščevanje nad policistom. Iz Varšave poročajo dne 29. marca, da so si teroristi zopet novo žrtev izbrali med ondotno policijo. Policista Karkova, ki je pred kratkim naznanil oblastim neko zborovanje teroristov, so našli pred par dnevi ponoči grozno razmesarjenega na neki varšavski ulici. Imel je prerezan trebuh, oči iztaknjene in ustnice skupaj sešite. V čelo je imel zabiti žebelj, na katerem je vi-

»Ti, če je pa tku, se nam u pa treba enkrat mal uprat.«

»Pral se uma pa pu vultvah, ke ti bl čas.«

Tku sta se puguvarjala prefesar in placrešpehtar tulk časa, de sta s z argentinskem pohanem kiclam usta za mašla.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

* * *

Mojem prjatlam.

Prmejš, kuku je Miha Plut
zdej zadne čase name hud:
ta narrajš b me pužeru;
ke mam pa jest preveč kusti,
on pa u zube mučan prou ni,
b me lož na meh uderu.

Če me zagleda tam al tle,
u nem tegota kar zavre
in jeze kar zapiha.
Nuge se zašebeja mu,
zadere se ket kakadu
ta Rožnkauken Miha.

In Ribnkar, ta mož kusmat,
zakleu se je tud tauženkat,
de ukul me u prnesu.
On scer ni glih tku napčn fant,
če prou je Plutu adjutant,
pa jest se ga um že utresu.

Na me je hud tud tišt bau-bau,
kse u »Jutre« večkrat name sprau,
pa brez pusebne sreče.
Tud ta b m rad kar urat zaviu,
sevede, če b jest purman biu,
tku pa sam sebe uleče.

Jest mam kurajža, jest mam šnajd;
če rečem sam: »fantički, hajd!«
šli uja, ket de b pihnu.
Kaj še le z nim b blu tekat,
če b pršou tkula ud uzad
pa prou pušten zakihnu

Boltatu Pepe.

sel kos papirja s sledečim napisom: »Oči ne smejo videti, hinavska usta ne govoriti. To naznanjamo z lastno krvjo izdajalca vsem zasledovalcem, ki bi hoteli nas izdati. Vsem grozi enaka usoda. Zveza maščevanja.« To besedilo je bilo napisano s krvjo umorjenca. O živinskih morilcih ni sledu in vlada med policisti vsled tega zločina lahko sumljiv strah, ker jih istotako lahko zadene roka »Zveze maščevanja«.

Poročna darila milijonarjev. V San Franciscu se je pred dnevi z velikim sijajem praznovala poroka multimilijonarja Crockerja s Heleno Travin, hčerjo tovarnarja sladkorja Williama G. Irwina. Svatje so bili skoro izključno sami milijonarji in gotovo, da so vsi poslali nevesti lepe darove za poroko. Oče je daroval hčeri za 4 milijone dolarjev vrednostnih in državnih papirjev, medtem ko je ženin kupil svoji bodoči ženi krasen kinč biserov in sijajno veliko posestvo na deželi. Od svoje matere je dobila nevesta luksuriozen avtomobil, gostje pa so darovali male spomine v obliki dragocenih biserov, draguljev, dragocenih starih porcelanskih stvari in drugih umetnin. Mladi mož, ki je bil tako srečen, da je dobil to nevesto, razpolaga s 40 milijonov premoženja.

V Londonu zginevajo konji. Iz Londona poročajo, da bodo do poletja izginili z londonskih cest vsi konjski omnibusi ter se umaknili motornemu prometu. Omnibusno podjetje, ki je imelo prej 23.000 konj, ima sedaj samo še 2000 konj. Za časa kronanja kralja bo podjetje dalo omnibuse v najem družbi za ogledovanje dekoracij in iluminacij ter je določena cena 5 gvinej (125 K) za vsak omnibus.

Bonaparte igra Napoleona. V Manchesteru prirejajo te dni gledališko igro, ki je naslovljena »Bonaparte« ter je junak te igre slavni Napoleon. Igra sama kot taka nima nobenega literarnega pomena, vendar pa je jako dobro uspešna. Vzrok temu uspehu pa ni bil toliko v igri kot v igralcu junaka Napoleona I. To glavno vlogo je namreč igral pravi in živi Bonaparte, sorodnik, četudi daljnji, velikega cesarja. Ta Bonaparte je pravnik enega Napoleono-vih bratov in gotovo je prvič v zgodovini, da je Bonaparte na odru predstavil velikega Bonaparteja.

Koliko je veljala ena tiskarska napaka. 200 let je že od tedaj, ko je nek angleški tiskar izdal prevod sv. pisma. Ob tej priliki se mu je dogodila tiskarska napaka, sedma božja zapoved se je namreč glasila v tem sv. pismu: »Poželi imetja svojega bližnjega.« Danes bi popravek napake ne veljal mnogo. Stran, na kateri je bila ta napaka, bi se nanovo natisnila. Takrat pa je bilo drugače. Izdajatelj je obsodila oblast vsled te napake na 300 funtov šterlingov globe, t. j. 7500 K in uničili so mu vsa natisnjena sveta pisma. Od one naklade je ostal samo eden izvod, ki je sedaj v britskem muzeju.

Strahovi v grobnici. Iz Bukarešta poročajo 29. marca, da je na tamkajšnjem pokopališču krasno izdelana grobnica že izumrle patricijske rodbine Popeanu. Grobnica je sezidana v obliki kapele in desno ter levo dolgega hodnika, na čegar koncu je oltar, stoje krste umrlih članov rodbine. O tej grobnici kroži že dalje časa med ljudstvom vraža, da v njej straši in da se ponoči med 12. in 1. uro vsakemu, kdor pride v grobnico, ki je vsakomur pristopna, pokaže menih z dolgo, valovito brado ter zvabi obiskovalca z neodoljivo silo za oltar in izgine ž njim za vedno. Na ta način je izginilo že več oseb, pripovedujejo ljudje, ki so šli vsled radovednosti v grobnico. Pred par dnevi se je govorilo v neki družbi mladih ljudi o tej pravljici in kmalu je došlo do stave. Dijak Varnas se je namreč ponudil, da gre ob kritični uri v grobnico. Prijatelji so ga morali čakati pri velikih železnih vratih. Preteklo pa so četrt ure in cele ure, toda Varnas se ni povrnil iz grobnice. Prestrašeni so pohiteli mladeniči k policiji ter vso stvar naznanili. Ko je policija udrila v grobnico, našla je Varnasa ležati na tleh pred oltarjem, in sicer mrtvega. Došli zdravnik je konstatiral, da ga je zadela srčna kap, bržkone vsled prestanega groznega strahu, ki je nastal vsled domišljije.

Žalosten jubilej. Iz Brna se poroča: V torek se je na poti iz Vranove avtomobil stavbenika Matejke na nekem ovinku zaletel v drevo ter se razbil. Potniki poročniki Leopold Novotny, njegova žena 21letna Marija, žena stavbenika Matejke in on sam so bili vrženi pod avtomobil in težko ranjeni. Matejko je kmalu nato umrl, ne da bi došel do zavesti. Poročnik si je razbil lobanjo ter je še isto noč umrl. Edino stavbenikova žena bo ozdravela. Matejko je hotel naslednji dan proslaviti obletnico svoje poroke. Pa so se odpe-

ljali v Vranovo, kjer je bil poročen in kjer so hoteli svečano proslaviti to obletnico.

Krvavo maščevanje po tridesetih letih. Iz Pariza poročajo: V San Remo je bil obsojen nek Španec na 30 let v prisilno delavnico. Ko je prestal že 22 let kazni, je prosil za pomiloščenje. Vlada pa je prošnjo odklonila. Ko je po tem dogodku prišel nekoč sodni zdravnik k njemu v ječo, ga je napadel ter mu prizadel več ran z nožem. Preživel je še nekaj let v kaznilnici in končno tudi v neki norišnici. Pred nekaj dnevi se je povrnil v domovino. 31. marca pa je zaklal svojo svakinjo, nekega orožnika in tri druge osebe, ki so proti njemu svoječasno pričale obtežljivo.

Nesreče v ameriških rudnikih. Iz Harrisburg, Pa., poročajo: Glasom poročila državnega urada za rudarstvo se je lansko leto ponesrečilo v pennsylvanski premogovnikih 1125 delavcev. Premoga se je pridobilo 231.966.070 ton, in sicer 148.696.776 ton mehkega in 83.269.294 ton trdega premoga. V premogovnikih, kjer pridobivajo mehak premog, je ponesrečilo 527 delavcev, v okraju, kjer izkopavajo trd premog, pa 598. Na 1 milijon mehkega premoga se računa 354, na 1 milijon trdega premoga pa 718 človeških žrtev. Povprečno se ponesreči v pennsylvanskih rovi manj delavcev, kakor po drugih ameriških državah ali pa v Angliji. Povprečno se ponesreči 485 odstotkov.

Ponesrečena šala. Neki neznanec je 26. t. m. potegnil vodstvo Franc Jožefove bolnišnice na Dunaju, češ, da obišče bolnišnico velika znanstvena komisija; notranji minister, dva namestniška uradnika in več vseučiliških profesorjev. Za komisijo so vse pripravili, a končno so dognali, da jih je neznanec pošteno potegnil; a ker ni bil toliko previden, da bi bil pravočasno odnesel pete, so ga aretirali.

Velikanski dobiček severoameriškega jeklenega trusta. Iz poročila, ki ga je izdal predsednik ravnateljstva United States Steel Corporation v Gary, Ind., izhaja, da je imel severoameriški jekleni trust leta 1910 726.945.174 dolarjev dohodkov. Ker so znašali obratni stroški 529.215.788 dolarjev, preostaje čistega dobička 174.745.636 dolarjev. Od teh se je pripisalo k rezervnemu zakladu 10.722.382 dolarjev in znaša rezervni zaklad zdaj 164 milijonov 143 tisoč 157 dolarjev. Po odpisu 50 milijonov za razdolžni dolg itd. je ostalo še 62.270.631 dolarjev za razdelitev med delničarje, ki dobe 12½ odstotno dividendo. Kompanija je imela 218.435 delavcev in je izplačala na službi 174.955.139 dolarjev. Jekleni trust poseduje 81 malih parnikov, 120 čolnov, velik oceanski parnik in dva vlačilna parnika. Tudi kontrolira trust 3500 milj železnic. Samo v dveh letih poprej je imel jekleni trust večji dobiček, kakor lanskega leta.

Ženske v obrti. Mlada Švedkinja, gdčna, Marija Störrenson, je otvorila v Stockholmu mizarsko delavnico, v kateri so zaposlene izključno ženske. Störrensonova obrača posebno pozornost izdeljavi dobrega in solidnega pohištva za delavske sloje. V njeni delavnici se stremi tudi za tem, da more posamezni komad pohištva po možnosti služiti večim svrham, ter da je okusno in praktično narejen. Störrensonova je izumila že več take hišne oprave, ki se odlikujejo z izvanredno praktičnostjo, tako da je vsled tega zelo zaslovela.

Pospesevanje ladjedelstva na Švedskem. Švedskemu parlamentu je bil predložen zakonski načrt za pospeševanje ladjedelstva na Švedskem. Prvo leto se namerava žrtvovati v ta namen 450.000 K. Poleg znižane carine za ladjedelniške potrebščine bodo dobile ladjedelnice premije po 17 K za vsako ladijsko tono, ki jo zgrade, to je približno 100 kubičnih čevljev ladijskega prostora. Ako pa se bo porabilo za grajenje ladij najmanj polovico materiala švedskega izvora, se izplačuje za brutotono premijo 25 K.

Židje v New Yorku. Židovske organizacije v New Yorku so sklenile, naprositi newyorškega guvernerja Dixona, da se zgradi na vzhodni strani mesta New Yorka židovska orožarna. Govorniki so pri dotični skupščini naglašali, da bi židje ustanovili svoj polk, ako bi imeli orožarno. V neki drugi resoluciji pozivljajo židje predsednika Tafta in njegovo vlado, da imenuje židovske kaplane za armado in mornarico. Sedaj služi v ameriški armadi in mornarici 4000 židov. Tudi se je sklenilo, prirediti v New Yorku vsako leto židovsko paradno. Neki govornik je omenil na nekem židovskem shodu, da bo židovska parada sijajnejša, kakor je parada Ircev na praznik sv. Patricika. V Ameriki je vse mogoče.

Cena čaja je v Londonu za polovico poskočila.

Dohodki vladarjev. Ob priliki razmotrivanja civilne liste, ki jo dobiva nemški cesar kot pruski kralj, prinašajo berolinski listi sledeči pregled dohodkov raznih vladarjev: Rusija 34 milijonov 200.000, Avstrija 19.226.000, Turška 16.274.000, Pruska 15.719.000, Italija 12.800.000, Angleška 11.600.000, Španška 7.400.000, Japonska 6.500.000, Bavarska 5.403.000, Saška 4.167.000, Belgija 3.500.000, Holandska 2.100.000, Vrttembergška 2.000.000, Norveška 500.000, Črnagora 200.000 mark.

Najbolj globoka luknja v zemlji, ki so jo izvrtali. je pri Czuchowu v okrožju Rybnik v Šleziji. Ima 2240 m pod površino. Vrtati so začeli pred desetimi leti (v decembru 1900) ter je imela odprtina v začetku 44 cm premera, ki se je pa pri vedno večji globini zmanjšala sčasoma na 5 cm. Zanimiva je temperatura, ki so jo opazovali v različnih globočinah. V globočini 602 m je kazal termometer 28 stopinj Celzija, do 730 m globočine je toplota naraščala zelo malo in neredno. V globočini 1160 m je bilo 50 stopinj Celzija, pri 1267 m 60 stopinj, pri 2090 m 80 stopinj, pri 2221 m globočine 83,4 stopinj Celzija. Povprečno je naraščala toplota za eno stopinjo Celzija pri vsakih nadaljnjih 31,8 m, tako, da je dosegla toplota pri 2700 m globočine temperaturo vrele vode. Ta izredni poizkus je torej vnovič dokazal, da narašča sporedno z globočino tudi toplota zemeljskih plasti. Negotovo seveda še ostane dejstvo, ako bi temperatura naraščala tudi do globočine 100 km ali še dalje. V tej globočini bi morala biti potemtakem že žareča tekoča masa. Ali obstoja ali ne, je to še sporno vprašanje geologov.

Morilčevo priznanje. V monakovskem preiskovalnem zaporu je priznal zaradi potopevanja aretirani Štefan Jarošek iz Pečuha na Ogrskem, da je začetkom februarja umoril in oropal v Švici hlapca Ludovika Wanglerja. Priznal je tudi, da ga tudi v Avstriji zasledujejo. Morilca izroče predvsem švicarskim oblastim.

Kuga v nizozemski Indiji se grozno hitro širi. Vsak dan umre v treh najokuzenejših okrajih do 50 oseb. Kugo so najbrže zanesli malajski mohamedanci, ki so se vračali z romanja v Meke. Uradno se poroča, da je na Javi obolelo od meseca februarja do 2. aprila na kugi 105 oseb, umrlo jih je 75, ozdravelo 13. Dne 2. aprila je obolelo na kugi 13, umrlo pa 7 oseb.

Prepevaje je šel na vislice. Iz Pittsburga, Pa., poročajo 21. sušca: Rus St. Rusič, ki je umoril Mrs. Meta Dombey in je bil obsojen v smrt, je bil danes obešen. Ko so ga peljali iz njegove celice na vislice, je ves čas pel ruske narodne pesmi in je utehnil še le, ko mu je dal krvnik vrv okolu vratu.

Oče umoril sina. V Rumbergu je 68 let stari Liebis ubil s sekiro svojega sina, ker mu je zapravlil neki denar. s katerim naj bi bil plačal premog.

Velik požar je uničil v Zemlen-Vasarju 28 hiš. Škoda 170.000 K.

Sufragetke na kolenih. Sred dneva se je zvršil v južno-afriškem mestu Johannesburgu nenavaden in zanimiv prizor. Zjutraj, ko so hodili moški po svojih poslih, opazili so na svoje veliko čudo na hodniku ene najbolj prometnih ulic par stotin dam iz boljših slojev klečati na tleh. Moški so se temu čudili iz dna duše. Ali so morda popadle na kolena, da jih mogoče prosijo za oproščenje, ker so zahtevale volivno pravico? Niso zato klečale gospe, da bi se ponižno pokorile, temveč zato, ker se niso hotele več pokoriti. Klečaje so namreč risale po tleh velikansko reklamo za velik ženski shod, ki se je imel vršiti in na katerem so hotele zahtevati zase volivno pravico. Ko so dovršile v eni ulici svoje delo, so odšle v drugo, kjer se je cela stvar pričela iznova.

Nesreča na morju. — Cella menažerija utonila. Iz Kodanja poročajo, da sta 3. t. m. ob švedski obali zadela skupaj nemški parnik 'Helfried Bismarck' iz Hamburga in danski parnik 'Saso'. Sunek je bil tako silovit, da se je parnik 'Saso' potopil v petih minutah. 16 mož posadke in tri potnike je rešil parnik 'Bismarck'. Parnik 'Saso' je bil na poti iz Kristijanije v Stettin in je imel na krovu znano Wißmannovo menažerijo. Vse živali so potonile, med njimi 18 velikih polarnih medvedov, ki so bili že sami vredni 100.000 K. Menažerijo so mislili iz cirkusa v Kristijaniji preko Stettina prepeljati v berolinski zoološki vrt.

Meso iz Afrike. W. N. Irwin od severoameriškega državnega urada za rastlinsko obrt v Washingtonu je navsotoval poljedelskemu ministru, uvažati povodne konje, antilope, kakor tudi velblode, ker se na ta način pomore prebivalstvu do cenejšega mesa. In navsot je pač vreden uvaževanja. Gospod Irwin izvaja, češ, da imajo povodni ali nilski konji prav mehko, sokovito in

zelo tečno meso. Pri tem ne bi njihova reja nič stala. Živeli bi lahko v močvirju velikih rek po južnih državah, kjer bi imeli zadosti krme, in sicer stvari, ki sedaj popolnoma brez koristi gnijejo, da, celo samo ovirajo brodarstvo po velikih rekah. Antilope so prav dobre kot domače živali druge vrste. Farmer bi lahko pošiljal vse svoje ovce in janjce na trg; sam bi si pa pridržal za svoj in svoje družine užitek antilopo, katere meso je po okusu podobno mesu mladih kozličev. In kar se tiče velblodov, bi se ti posebno v pustih krajinah jugozapadnih držav izredno dobro obnesli, in sicer kot jezdne, prenosne, kakor tudi kot domače živali.

Plaz zasul deset tihotapcev. Na Fugacii je zasul plaz 10 italijanskih tihotapcev, ki so v tihotapljeni tobak in sladkor iz Avstrije v Italijo.

Izpred sodišča.

Prebrisani mesar. Mesarju Lavlj. žarju v Ljubljani je malo mar postava, katera je vpeljana v varnost in korist človeškega zdravja. Avgusta 1910 je mena mu je vsako središče dobro, samo če nese. Koncem avgusta 1910 je kupil v Predolah od nekega kmeta tri zaklane prešiče, ki so bili bolni na kužni bolezn. Vkljub temu se je mesarju L. posrečilo privedi te prešiče v Šiško, čeravno ni imel oglednih listov. Te prešiče je prodal v Trbiž, ogledne liste se mu je pa posrečilo dobiti od nekega drugega mesarja v tukajšnji klavnici. Na ta način se je posrečilo L. spraviti prešiče potom železnice v Trbiž. Čeravno je L. jako zvito postopal, so mu vendarle prišli orožniki na sled, ki so zadevo ovadili kot prestopok okrajnemu sodišču. Obdolžencu je pa bilo zdaj na tem, sodišču dokazati, da prešičev ni prodal. Pregovoril je nekega železniškega delavca B., naj pred sodiščem izpove, da mu je L. te tri prešiče podaril, za to mu je pa obljubil 30 kg svinjske masti, katero mu je tudi dal. B. se je pustil pregovoriti in je res kot priča potrdil, da je neznani kmetič pripeljal po Dolenjski cesti tri zaklane prešiče, katere mu je L. daroval, ker ni imel oglednih listov. To pa brezvestnemu mesarju ni še zadostovalo, hotel je še dva druga spraviti v nesrečo, katera naj bi potrdila, da je B. res odpeljal prešiče. Ker je pa sodnik pravočasno razkril zlobno postopanje obdolženca, do zaslišanja teh zadnjih prič ni prišlo. Ko se mu je potem grozilo s preiskovalnim zaporom, je svoj zločin obstal. Meseca decembra 1910, torej že med tem, ko se je L. nahajal v preiskavi, je zopet pripeljal zaklano tele v Ljubljano. V klavnici je zahteval živinozdravnik po predpisu ogledni list, katerega pa L. ni imel. A zvita butica si je znal hitro pomagati, peljal se je v Rudnik k mesogledniku, katerega pa ni bilo doma. Mesoglednikovi ženi je rekel, naj mu pokaže ogledne liste, kar je ta, nič slabega slutnja, drage volje storila. Obdolženec si je enega, na katerem je bil uradni pečat, vzel, ga izpolnil ter z napačnim imenom podpisal. To mu je pomagalo, da je smel teleata prodati. Oba obdolženca vse priznava. Sodišče je mesarja L. obsodilo na šest mesecev težke ječe in na 140 kron denarne globe, zapeljanega delavca B. pa na en mesec ječe.

DEMONSTRACIJA V ZAGREBU.

Dne 7. t. m. zvečer ob 10. uri so priredili Zagrebčani demonstracijo radi povišanja občinske doklade na pivo. Občinskemu svetniku Anzelu, ki se je najbolj zavzemal za njo, so razbili okna. Policisti na konjih so razgnali demonstrante. Več oseb je bilo ranjenih.

HRVAŠKA VLADA PROTI KRAMAŔU IN MASARYKU.

To, kar zdaj objavljamo, storimo le kot vestni časnikarji, ki morajo vsako važno notico beležiti. Poluradno glasilo hrvaške deželne vlade objavlja sledeči oklic: »Nujno je potrebno v obrambo lastnih narodnih koristi, da se odpovedo Hrvatje in Jugoslovani tiste napačne razlage avstrijske slovenske skupnosti, ki ne soglašajo s politiko monarhije in dinastije in naj prenehajo nastopati za vseslovenske tendence poslancev Kramarja in Masaryka. Zdrav in normalen razvoj avstrijskega slovanstva televa, da se ne le Hrvat, marveč tudi Srbi in Slovenci, Čehi in Rusini odpovedo tisti slovenski struji, ki se ne strinja s temeljem habsburške monarhije. Bilo bi zgolj pravično, če bi se Hrvatje odločili, da bi pollačali Hrvatje Bienenrthu pospeševanje njih narodnih teženj. Baron Bienenrth je pripomogel hrvaščini v Dalmaciji po uradih in solah do njene pravice in je rešil energično vprašanje, ki se ga preje ni upala rešiti nobena vlada, kar se mora tembolji pripoznati, ker sledi Bienenrth

nemško prijazni smeri in se opira na nemške stranke. Sedanja vlada je tudi sistematično delala na gospodarsko povzdigo Dalmacije in Istre. To delo bo le pospeševala, če podpirajo Hrvati vlado.»

OBNOVITEV RUSKE MORNARICE.

Ruski mornariški minister je izdal resortni ukaz, v katerem zagotavlja, da bodo zakonodajalne korporacije delale na to, da se obnovi ruska mornarica.

ŠPANSKA POSREDUJE V MAROKU.

Kakor poročajo konzuli so nemški državljani v Fezu v veliki nevarnosti. Španska mobilizira 20.000 mož sporazumno z velevladnimi, da brani svoje koristi v Maroku. Špansko vojno in mornariško ministristvo mrzlično deluje. V južnih provinciah so vojaki pripravljani, da odrinejo. Vsi časopisi objavljajo patriotske članke. Španci se boje, da bodo Francozi prezrli Špansko in sami posredovali v Maroku.

MIROVNA POGAJANJA MED VSTAŠI IN MEHIKANSKO VLADO.

Kakor se poroča iz San Antonia, so se pričela pogajanja med mehiškimi vstaši in mehiškansko vlado v El Pasu, ki so se pa prekinila, ker voditelj vstašev Madero odločno zahteva, da mora odstopiti mehiškanski predsednik Diaz.

DRUŠTVA.

— **Vabilo k zabavnemu večeru,** katerega priredi »Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Žužemberku« v nedeljo dne 9. aprila, ob pol 4. popoldne v društveni dvorani. Spored: 1. »Izgubljeni sin«. Svetopišemska igra v petih prizorih. 2. »Oljki«. Deklamacija. 3. »Vestalka«. Zaloigra v petih dejanjih iz časa preganjanja kristjanov. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 v, stojšča 30 v. K obilni udeležbi najuljudneje vabi odbor.

— **Katoliško društvo v Dolenjem Logatcu** uprizori na velikonočni ponedeljek dne 17. aprila t. l. veliko narodno igro »Domen«. Opozarjamo že sedaj vsa sosedna društva in sploh vse naše prijatelje na to krasno prireditev. Igra se prične ob 3. uri popoldne v društvenem domu. Železniške zveze so obojestransko zelo ugodne. Nikar zamuditi!

SLOVENC!

Slovenska javnost gotovo ni poučena, kako se godi revnim slovenskim visokošolcem v Pragi, saj drugače si skoraj ni mogoče razlagati, kako da je toliko prošelj, ki jih je letos poslalo »Slovensko podporno društvo v Pragi« v našo domovino, ostalo neuslišanih. Premnogo jih je, ki menijo, da slovenski visokošolci v slovanski Pragi ne more trpeti pomanjkanja. To pa je velika zmota, katero moramo slovenski javnosti enkrat pojasniti.

Naša javnost se je navadila presojati slovensko dijaštvo po onih redkih izjemah slovenskih študentov, ki so v srečnem položaju, da jim ni treba skrbeti samim za vsakdanji kruh. Po teh navadno sodi cel stan, ne vidi onih, ki sede doma pri knjižah, ki pa ne morejo kljub trdni volji napredovati v svojih študijah, ker jih mori glad in skrb za eksistenco. Te naše mlade inteligente naj ima slovenska javnost vedno pred očmi, naj jim s svojo znano radodarnostjo olajša trdo življenje in jim pripomore, da se bodo mogli mirno posvetiti svojim študijam, da postanejo kdaj izprečižanja glasniki prave omike in človekoljubja med slovenskim ljudstvom.

Slovenskemu študentu je pražko podporno društvo edino zavetišče, kajti od drugod ni dobiti nikjer podpore. Čehi imajo sami mnogo svojih revnih dijakov, katere so pred vsem dolžni podpirati; zakaj vsak narod je dolžan najprej skrbeti za svojo mladino. V Gradcu in na Dunaju je poleg podporinih društev še več dobro založenih podporinih fondov, kjer slovenski študent le dobi včasih kako skromno podporo. Na Dunaju in v Gradcu je več ustanov za slovenske visokošolce, v Pragi ni nobene.

Tako ima slovenski dijak v Pragi res težko gmotno stališče in vendar je nujno želeli, da bi vsak slovenski dijak študiral na slovenskih visokih solah v Pragi. Ne sme se pa napačno razumeti. Nismo hoteli s tem reči, da naj slovenska javnost podpira samo pražko podporno društvo, ampak hoteli smo s par primerami predočiti obupen položaj revnega slovenskega dijaka v Pragi; v ostalem pa smo menili, da se vse premalo podpirajo naša podporni društva, zlasti pa pražko podporno društvo. Rodoljubi slovenski, vzemite v roke letna poročila in prepričali se boste, koliko je še prostora tam za

marsikoga, ki bi skoro lažje dal kako malo podporo, kakor pa oni zvesti ljubitelji naše pridne mladine, ki so zaznamovani v imeniku.

Koliko lepih in zdravih idej je prineslo že slovensko dijaštvo iz Prage v domovino. Smoteno narodno delo, ljudske knjižnice itd., so njeno delo. In vedno ji kličete: mladina delaj, pomagaj, domovina je v nevarnosti! Slovenski dijak si je posebno v zadnji dobi dobro svest svojih dolžnosti do svoje domovine tudi v tujini, ali ravnotako imajo Slovenci v domovini dolžnosti do svoje mladine, če tudi niso nikjer zapisane. Najmanj, kar more slovenski dijak zahtevati od domovine, pa je, da ga ne pusti od glada umirati tam, kjer naj zbira duševnih moči, da bo kdaj mogel uspešno in z veseljem delati za svoj narod. Slovensko dijaštvo dela in hoče vedno delati za svoje ljudstvo. Domovina! stori tudi ti odslej več za svoje visokošolsko dijaštvo, kot si to storila do zdaj! — Darove sprejema dr. K. Šebesta, Praga II., Spalena ul. 9. Prosimo vse slovenske liste, da ponatisnejo oklic. — Za slov. akad. društvo »Adrija« v Pragi: med. Jurečko Ivan, tč. predsednik. — Za slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi: Vane Radej, tč. tajnik. — Za klub sloven. tehnikov v Pragi: Jože Jelenec, tč. predsednik. — Za slov. kat. akad. društvo »Dan« v Pragi: Cvenkel, tč. podpredsednik.

Štajerske novice.

Š **Liberalna rasa o štajerskem namestniku.** Nekdo je celjske mladine grdo potegnil! Ko smo vzeli v roke »Slovenski Narod« od zadnje srede in prečitali notico: »Štajerski namestnik grof Clary and Aldringen za — proč od Gradca«, spomnili smo se brzo, da je ravno prvi april minil. Cela Spodnja Štajerska se smeje liberalnemu uredniku in celjskim mladinom. Le čujte, ljudje božji, kaj tudi »Slovenski Narod«! Dr. Benkovič, oziroma Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju je podkupila štajerskega namestnika, celjskega glavarja itd., podkupljeno je vse z denarjem Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju; okr. glavar baron Müller in okrajni komisar dr. Ratej hodita tarokirat z dr. Benkovičem! Rasa na vodi! To pa nekaj pomeni. Liberalnega urednika domišljija hitro deluje; takoj skombinira »klerikalno« — vladno zvezo, takoj ima pri rokah najdrznejše sklepe, takoj mu je vse jasno kot beli dan; še čudno, da ni dodal par vladnih hlapcev, nemškutarjev, mamelukov itd. Pa šalo na stran! Četudi je 1. april in predpust že minil, vendar moramo pibiti, kar je samo ob sebi umljivo, da je cela notica od A—Z plod bujne domišljije in da nima niti sence podlage. Kakor se vidi, obupljiv finančni položaj podjetij celjskih mladinov (tiskarna, zvezna trgovina, »Lastni Dom« in njih časopisje) čudovito vpliva na njih možgane; še več strahu pa jim je prizadejal nenadni razpust državnega zbora. Odkod vzeti denar, odkod dobiti kandidate, odkod dobiti novih laži za agitacijo? Zvite buče si znajo pomagati. V svesti si, da liberalni backi verujejo vsako oslarijo, ki jim jo natvezi njih časopisje, začeli so nas sumničiti zveze z vlado. Pa ubrali so pot, da se more z roko prijeti njihovo laž. Morda pa so celjski mladini res izgubili še zadnjo pičico soli in so to raco v svoji bujni domišljiji skovali. Vse mogoče! Vsekako je nujna potreba, da za izrodke svoje onemoglosti osnujejo — humoriistični list.

Š **Mariborske ulice vzor nemškega gospodarstva.** Tako blatnih ulic in cest, kot jih ima Maribor, menda nima nobeno mesto na svetu. Snaga, sanitarne odredbe in red tak, da mu ga ni para. Ni torej čuda, da se razširjajo po mestu vsakovrstne epidemije. Zadnji čas se je začela zopet širiti škrlatica med otroci.

Š **»Wechselseitige Brandschaden-Versicherungs-Anstalt in Graz«** je postal popolnoma nemškonacionalni zavod. Pri nadomestnih volitvah v upravni svet so bili izvoljeni za štajersko najhujši nemški zagrizenci in nasprotniki slovenskega ljudstva. Za Kranjsko so se sicer izvolili nekateri možje radi lepšega iz drugih strank, kar pa je seveda samo za »aufpuce« in vado.

Š **Krasne razmere pri mariborskem nemškem gledališču.** Nemško mariborsko gledališče je pod vsako kritiko. Vsem kričečim razmeram pa je postal krono ravnatelj Fischer, ki jo je pred kratkim urnih krač odkuril iz Maribora, zapustivši mnogo dolgov. Sedaj sta si kazinsko društvo in Fischer v lažeh in se prepirata po časnikih, kot dva pobalina, kdo da je krizo pri gledališču zakrivil, in zvrčata krivdo eden na drugega. Fischer trdi,

da je mariborsko gledališče sploh deficitno, ker mariborsko nemštvo nima smisla za gledališče, Fischerja se pa nasprotno dolži sleparij in poneverb. Ta dogodek pri nemškem gledališču je značilen za korupcijo, ki vlada pri spodnještajerskem posilinemstvu.

Somišljeniki!

Živimo v dobi volitev in sredi živahnega političnega gibanja. Nasprotniki bodo napeli vse sile, begali in slepili bodo ljudi ter izrabljali vsa sredstva, da prikrijejo svojo onemoglost. Naša častna dolžnost je, da stremo zadojimo pojave liberalizma, ki je smrt in poguba našega ljudstva. Zato je potreba odločnega in intenzivnega političnega dela, treba pa tudi gmočnih sredstev in žrtev. Zato pozivljamo somišljenike, da vsi prispevajo v Ljudski sklad kot volivni sklad S. L. S. Prispevke sprejema tajništvo S. L. S. Miklošičeva cesta 6.

Dnevne novice.

— **»Narodove« laži v »Grazer Tagblattu«.** »Grazer Tagblatt« ima dopisnika, ki posebno rad vseda »Narodovim« lažem. Te dni je na podlagi »Narodovih« lažij priobčil uvodni članek »Trialistische Arbeit«, v katerem je ostro napadal upravičena trialistiška stremjenja hrvaško - slovenskega naroda, ter se je lagal o »Zadružni zvezici«, da v ta namen vzdržuje v Splitu »Hrvatsko Državo«, da temu listu plačuje urednika in določa smer listu. Sedaj mora »Grazer Tagblatt« na uvodnem mestu popravljati te laži.

— **Za kulisami »Glavne posojilnice«.** V ilustracijo razmer pri »Glavni posojilnici« je dobro, da si nekoliko predočimo delovanje upravnega sveta in nadzornega odbora, da si nekoliko lažje raztolmačimo, kako je prišlo do tega, da bo moralo toliko ljudi po nedolžnem plačevati take velike zneske in da bode še zahtevalo to vzorno ravnanje teh upravnih talentov žrve eksistenc. Pred vsem moramo povdariti dejstvo, da so nekateri upravni svetniki jemali denar, kolikor so ga rabili ali z drugimi besedami »odprli so si tekoči račun« pri posojilnici. Hudnik je tako postal dolžan na primer poldrugi milijon, znani graščak Josip Turk ali Bolčev Pepe 90.000 kron, Meglič 370.000 K itd. Te ogromne vsote niso ali zadostno ali pa prav nič zavarovane, kakor na primer pri Josipu Turku, čegar posestva so itak čez vrednost obremenjena, tako, da je ta denar več ali manj izgubljen za posojilnico, ali pa pri Hudniku, pri katerem so edino pokrite dunajske hiše, iz katerih se bode v najboljšem slučaju dobilo čistega skupička le 250.000 K, ostane njegovega dolga čez 1.300.000 K bode pa popolnoma izgubljen. Da bi se pa na primer od Turka še menj zamogo dobiti, je pustil ta še v zadnjem trenutku, to je decembra leta 1910, vknjižiti 20.000 kron za svojo soprogo na svoje itak hudo obremenjeno posestvo in tako še neposredno pred oficijelno proglašnim polomom razpolagal na škodo drugim s svojim premoženjem. Hiša v Ljubljani na Radeckega cesti, v Prešernovi ulici itd., to je itak popolnoma ali deloma last žene njegove in se ta posestva itak ne more popolnoma zaseči. Po našem mnenju tudi ni brez pomena, da so Meglič, kateremu so morala biti vendar znana zakonita določila o sestavljanju bilanc, kot nadzornemu članu dajali taka posojila ali pa da so volili v ta odbor Elijo Predoviča, ki zna le toliko, da svoje ime za silo podpiše. Res neverjetno je, kako velikanske vsote so se tu v žepih posameznih liberalnih spekulantov izgubile. Vedno bolj se moramo nagibati naziranj, da se je to plenjenje posojilnice sistematično s strani posameznih vršilo, obnem pa da so se morale večje vsote pokriti. Zato se tudi govori, da je gospa Hudnikova ponudila pred božičnimi prazniki 300.000 kron v asanacijo, a ko je zvedela, da ta vsota daleko ne zadostuje, pa niti te ni hotela dati. Li niso bili to res pravi vzor-gospodari, ki so poznali edinole svoje lastne žepe? Ako uvažujemo to postopanje, nam je pač jasno, zakaj da bomo morali zadružniki plačevati tako velike vsote, da pokrijemo te velikanske primanjkljaje.

— **Dr. Trillerju iz Rudnika.** Kaj pa delate tu notri za ograjo — je rekel lisjak petelinom in kokošim — pridite vendar že enkrat k nam, pridite dihat in uživati zlato prostost. Se bomo radi imeli, se bomo bratsko objeli! Vsi smo si sestre in bratje: kokodaki in lisjaki jerebice in lisice! — Poznamo taka vabila liberalnih lisjakov. Za take bedake hočejo imeti zdaj o volitvah nas kmete ljubljanske okoličane, da bi se od lisjakov obieti pustili. Belo nedeljo

bomo že pokazali, koliko maramo za liberalne objeme!

+ **Vabilo na učiteljski protialkoholni shod**, ki se vrši v sredo pred Veliko nočjo, dne 12. aprila 1911, v mali dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani. Pričetek ob 10. uri dopoldne. Razpored: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnice. 3. Referati: I. Abstinenca med učiteljstvom. Poroča Jož. Novak, Idrija. II. Abstinenca v šoli: a) organizacija šolarjev. Poroča Rudolf Horvat, Zagorje; b) Učna snov. Poroča Fr. Petrič, Naklo. III. Abstinenca izven šole. Poroča Iv. Grad. Košana. IV. Protialkoholna literatura. Poroča Jul. Slapšak, Vodice. 4. Volitev odbora. — Predlogi in nasveti.

+ **Očitno brezverstvo.** »Učiteljski Tovariš«, glasilo liberalnega učiteljstva, ki se tako mlo pritožuje, da se izvršuje bojkot proti »Učiteljski tiskarni«, pravi v svoji današnji številki, da »šola ne sme biti konfesionalna, to je katoliška! Nadalje se poteguje zopet za uvedbo nepretrgane osemletne šolske dobe in končno se med raznoterostmi norčuje iz Svetega Očeta! Mi sicer o bojkotu zoper »Učiteljsko tiskarno« in vse, kar tiska, ničesar ne vemo, ampak to vemo, da naše ljudstvo in sploh noben naš somišljenik noče imeti absolutno nič opraviti s tistim liberalnim učiteljstvom, ki se tako očitno zavzema za poferrjenje naše krščanske šole in sramoti naša najsvetejša čustva, kakor se bo tudi vsak naš človek ogibal vsega, kar je količkaj s tem učiteljstvom v zvezi! Kdor »Jutro« tiska, naj živi tudi od — »Jutra«!

+ **Zelo hudo se godi** »Učiteljski tiskarni« v Ljubljani. Ker upravni svet te tiskarne še danes ni odgovoril, koliko dolga ima »Jutro« pri tiskarni in kako je z »Učiteljskim konviktom«, »Učiteljsko hranilnico« in »Vdovskim fondom«, je javnost postala pozorna in gospod pri upravnem svetu postaja silno vroče. Ker se jim njihovi listi v velikih kupih pošiljajo nazaj in tudi ne morejo izterjati velikih terjatev za šolske tiskovine, ki so jih liberalni učitelji brez vednosti in dovoljenja krajin šolskih svetov naročili, danes mlo prosijo državnega pravdnika, naj nastopi zoper — »Slovenca«, ki da označja bojkot proti »Učiteljski tiskarni«. To je znamenje, da se gospodje nahajajo v velikih škripcih. »Slovenec« ni nobenega bojkota oznanjal, ampak ljudstvo je tega prepričanja, da liberalnega učiteljstva za njegove nesramne izbruhe v »Jutru« in »Tovarišu« ne bo podpiralo, ampak nasprotno, mu z navrhano mero povrnilo vse lopovščine.

+ **O Plojevi kandidaturi** piše štajferska »Straža« sledeče: »Proglšenje Plojeve kandidature po ormožki Sernečevi« »Slogi« je vse presenetilo. Po zadnjih deželnozborskih volitvah je že skoro vse slovensko spodnještajersko ljudstvo v enem taboru. Samo še en krepak korak naprej in toli zaželjeni mir med spodnještajerskimi Slovenci bi bil dosežen in ugotovljen. V tem pomembnem času pa pride liberalni advokat in hoče zopet vlivati olja v ogenj, hoče poglobiti razdor med Slovenci, kakor v zasmeh društvu, ki ga je okupiral. To je taka politična brezvestnost, da nima primere. Vsakdo ve in zadnje deželnozborske volitve so jasno dokazale, da slovensko ljudstvo ne mara dr. Ploja. Od ljudi, ki so s svojim uskoštvo povzročili toliko preprirov, se ne pusti vladati in jih je potisnilo v stran. Povemo: Kdor bo z novo razdiralno politiko cepil moči Slovencev, ta bo žel vihar!

+ **O gorških političnih razmerah** je nekdo priobčil v »Reichsposti« notico, kateri se pozna, da je pisana sicer od idealnega moža, ki pa ne pozna več dobro gorških razmer. Stvari, ki jih dopisnik »Reichsposte« razpravlja, da nes niso aktualne, so deloma že zastarele in deloma tudi pretirane. Zdi se nam skrajno neoprotunno, sedaj razpravljati o teh rečeh. — Tako nam piše zoriški somišljenik, ki položaj brez dvoma dobro pozna!

+ **Grof Sternberg** je pisal svojim volivcem pismo, v katerem se v popolni resignaciji poslavlja od volivcev in izjavlja, da pri prihodnjih državnozborskih volitvah ne bo več kandidiral.

+ **Osebnosti.** G. dr. Alojzij Vincetič, profesor bogoslovja v Djakovu, brat mariborskega trgovca, je imenovan za mestnega župnika v Zemunu. Dr. Svetozar Ritig, bivši profesor bogoslovja v Djakovu in deželni poslanec, je izstopil iz djakovske škofije ter prestopil v zagrebško.

+ **Kakšni veliki pajaci** so socialni demokrati, dokazuje med drugim to, da zdaj njihovo glavno glasilo zopet oznanja kulturni boj in napada katoliško vero in cerkev, ni pa dolgo tega, da je sodrug dr. Renner socialne demokrate svaril pred protikatoliško go-jo. Seveda takrat niso bile razviseane

nove volitve, zdaj pa iščejo socialni demokrati zaveznikov in vabijo liberalce v svoje naročje, da bi ne izgubili preveč mandatov. Ali je taka stranka, ki v načelnih rečeh menja svoje nazore od danes do jutri, sploh resna in spoštovanja vredna?

— **Par volov za 2140 K** je prodal Matija Pleunik, kmetovalec iz Šmartne Podsmreke. Pleunik je vzoren živinorejec in ima v svojem hlevu 20 repov.

— **Prestolonaslednik v Trstu.** V petek proti 6. uri zvečer je prispel naš prestolonaslednik z visoko družino na vojni ladji »Szigetvar« v Trst. Izkrcal se je na pomolu Sv. Karla. Odklonil je vsak sprejem. Potuje v najstrožjem inkognitu. Zvečer ob pol 9. uri se je odpeljal z brzovlakom Južne železnice na Dunaj.

— **Železnica Trebnje — Št. Janž.** Šentjanška železnica se že v tretji meri. Dosedaj so to delo hoteli izvršiti nestrokovnjaki, pa jim ni šlo izpod rok. Pretečeni teden pa je vzel to delo v roke strokovnjak, g. c. kr. evidenčni nadgeometer Verbič v Trebnjem, ki bo premeril progo. Pravi, da bo izgotovil to delo v dveh mesecih. Potem je upati, da bodo posestniki vendar enkrat dobili plačano drugo polovico kupnine za svoja zemljišča. Saj so čakali dosti dolgo. Posestniki, podpirajte radevolje g. geometra pri njegovem težavnem delu.

— **Ali je imenik pri družbi Sv. Mohorja res tako nepotreben?** Izvajanjem Vašega dopisnika v 54. številki Vašega cenj. lista bi pritrtilo gotovo 95 odstotkov vseh udov, ko bi se jih vprašalo za mnenje. V sicer malem kraju (na Štajerskem) imamo nad 100 članov. Če bi vse te vprašali, ali si žele imenika, gotovo ne bi le 95 odstotkov, ampak vsi brez izjeme to naravnost zahtevali! Izmed vseh knjig vzamejo člani najprej »Koledar« v roke; v njem pa začnejo najprej listati v »Imeniku«. Kar se tiče »Koledarja«, naj bi ta ostal kot je bil poprej. Z mirno vestjo lahko trdimo, da bo opustitev »Imenika« marsikje vzrok, če se ne bo dalo več nabrati toliko članov kot se je dosedaj.

— **Liško-dalmatinska železnica.** O važnosti liško-dalmatinske železnice je napisal profesor dr. Havass Rezső zopet eno brošuro, v kateri razpravlja o prednosti proge Ogulin-Gospić-Knin napram drugemu projektu takozvane unske železnice, ter zavrača trditve zagovarjalcev projekta skozi unsko dolino, bodisi s tehniške, bodisi narodno-gospodarske strani. Z zgodovinskimi podatki dokazuje, da je za časa rimske dobe cvetela po Liki živahna trgovina, da je bila že v onem času zgrajena rimska državna cesta, ki je identična s sedaj projektirano železniško progo in znano je dejstvo, da so Rimljani gradili vedno ceste v najprometnejših pokrajinah. Po 40letnem proučevanju in pripravah smo došli do tega, pravi dr. Havass, da se na podlagi nagodbenih pogajanj iz leta 1907 ta železnica začne graditi, hrvatsko in dalmatinsko javno munnje je zadovoljno s tako rešitvijo tega vprašanja, koliko bo pa svetovne važnosti ta železnica, je dovolj jasno že v dejstvu, da bo postal vsled nje Split jako važen kot trgovska luka, ki je blizu sueškega prekopa, ker ni dvoma, da bo velik del izstočnega prometa šel preko Splita, ki postane tako v doglednem času tekme Brindisija.

— **Umrl** je včeraj v Zagrebu stolni kanonik Nikolaj Horvat star 88 let. Svoje premoženje je zapustil dobrotelničnim društvom.

— **Pasja steklina se širi.** V zadnjem času, posebno pa v prvem četrtletju t. l. so se na Kranjskem pojavili mnogi slučaji pasje stekline. Posebno okužen je okraj Kranj in Škofja Loka, potem Rudolfovo, Kamnik, Črnomelj in ljubljanska okolica, kjer so se pripetili slučaji v občinah Stražišče, Smlednik, Trata, Oselica, Sv. Mišel-Stopiče, Doberniče, Rudolfovo, Tribuče, Mengeš in D. M. v Polju. Po steklih psih je poškodovanih veliko oseb, katere so se poslale na Dunaj v zdravljenje. Da se širi ta ljudem in živini silno nevarna bolezen, je prav kriva kaznjiva malomarnost nekaterih pasjih posestnikov. Ljudje ne pomislijo, koliko nesreče, stroškov in sitnosti povzročijo s svojimi, večinoma ničvrednimi »eucuk«, na katere ne pazijo in se za uradne predpise kontumacije nič ne brigajo. Zeleli bi, da se vsak prestopnik kontumacijskih predpisov v interesu človeškega zdravja in življenja kar najstrožje kaznuje. Pa tudi občinstvo naj bi podpiralo oblasti in prijavilo prestopke političnim oblastim ali pa vsaj orožnikom.

— **Pekovski pomočniki v Trstu** so napovedali stavko.

— **Umrla** je v Šmarjah pri Ajdovščini gđena. Felica Gruntarjeva.

— **Umrl** je v deželni bolnišnici v Ljubljani 16 let stari Peter Gregorc, sin Valentina Gregorca iz Mengša.

— **Grozna nesreča.** Iz Repentabra: V sredo popoldne ob peti uri se je zgodila tukaj grozna nesreča. Hlapec Ivan Zerjal, uslužben pri trgovini g. Alojza Širca v Dutovljah, je peljal voz moke v Veliki Repen. Ko se je vračal iz te vasi in je hotel nekje navzdol spredaj zavrti voz, je izgubil ravnotežje in padel naprej. Konja sta se spustila v tek in pri tem ranila nesrečnega v glavo. Zgubil je zavest; roki in glava so se mu vlačile po tleh, s spodnjim telesom pa je ostal na ojesu. V takem položaju sta ga vlekla konja do gostilne g. Ozbiča. Šele tukaj so ljudje vstavili konje in osvobodili nesrečnega ter ga položili pod streho. Imel je vdarce po vsem zgornjem delu telesa, posebno pa je bila vsa glava razmesarjena, tako, da so se mu videli možgani. Ob pol šestu uri je izdihnil, ne da bi bil prišel k zavesti. Pooknjnik je bil jako vesten in priden delavec; zapušča vdovo in tri otroke.

Ljubljanske novice.

Ij **Škod volivcev in volivk S. L. S.** je jutri ob 10. uri dopoldne v »Ljudskem domu«.

Ij **Kam pa jutri popoldne?** Jutri popoldne se vrši v veliki dvorani »Uniona« ob 5. uri popoldne veliko škofitično predavanje, ki bo po krasoti novih slik prekosilo vse dosedanje. Predava dr. Evgen Lampe: **Na razvalinah od Vezuva razrušenega Pompeja.** — **Večni Rim.** Predavatelj bo podal mnogo zanimivosti iz svojega potovanja po teh krajih. **Sedeži se danes in jutri dopoldne prodajajo v Šoukalovi trafiki Pred škofijo po 1 K in 50 vin.** Stojšča bodo brezplačna. Jutri popoldne ob 5. uri v »Union«!

Ij **Ribnikarjevo tržno nadzorstvo.** Zadnjič smo odkrili, kako se je v Ljubljani argentinsko meso prodajalo skozi cel teden za meso domačih pitanih volov. Ker je tako početje ne le protipostavno, ampak tudi ubija pošteno domačo mesarsko obrt, smo zadevo zasledovali in poizvedeli veliko zanimivega. O stvari je govoril cel trg, mesarji so se jezili in pritoževali in odjemalci so bili opeharjeni pri vsakem kilogramu za 50 do 100 vinarjev. Tržni nadzornik je za časa Hribarjevega paševanja vsak najmanjši nedostatek na trgu zelo napihnil in ovadil deželni sodniji. Z mesarji, branjevci in okoliškimi mlekaricami, ki niso slepo drveli za magistratno gospodo, je imela sodnija v enem letu več opravila, kakor prej od pamtikeva. Neštevilni mesarji, branjevci in okoliške mlekarice, ki niso imeli zaslombe na magistratu, so presedeli cele tedne po zaporih, bili kaznovani z občutno denarno globo in se jim je uničilo blago, četudi je bilo še pripravno za prodajo po nižjih cenah. Poleg tega pa se je v obeh ljubljanskih Ribnikarjevih uprizarila z dolgovoznimi in zavitiimi članki (a la dična gosposdična Sladičeva) pravcata gonja, da bi se jih gmotno popolnoma uničilo. Sedaj pred volitvijo pa so postali prej rjoveči levi naenkrat silno krotki, sladki, skrajno obzirni in prilizljivi. Že konfiscirane stvari vračajo in se opravičujejo. N aene mzdanjih tržnih dnevu je popolnoma rmena ovca zapadla konfiskaciji, pa so jo vendar skrivaj vrnili. Glede argentinskega mesa zatisnejo tudi oba očesa, samo da se ga spravi v denar. Albin Anžič, ki ni nikak mesar, bi še danes za domače meso prodajal preležanega argentinca, ki ga na Dunaju niso marali, da se ni »Slovencu« posrečilo priti taki manipulaciji na sled. Prisiljen se le se je tržni nadzornik, ki ima noč in dan posla z agitačno gonjo, spomnil na svojo uradno dolžnost. Da se umije na zgoraj, je poslal parkrat diplomatsko pojasnilo v »Laibacherico«, on ki je še nedavno tako rohnel proti vladi in nemškuturjem. Ker Ribnikar imenuje v »Laibacherici« Albina Anžiča mesarja, nas prosi več mesarjev, da pribijemo, da tržni nadzornik še jako malo pozna mesarje, ki opravičeno izvršujejo mesarsko obrt. Sicer pa gliha vkup štrih, in Ribnikar že ve, da po spričevalih, poizvedovati ne kaže. Radovedni smo, kako zdaj Ribnikar nadzoruje prodajo argentinskega mesa, posebno glede cene, ko pri svojem političnem pristašu ni hotel ničesar videti in slišati.

Ij **Oh zdaj pa nikdar, nikdar več — korita naša preč, so preč!** To žalostno pesem lahko sedaj po Ljubljani pojo bivši magistratovci. Ti ljudje begajo sedaj po Ljubljani, vsak korak pa srečajo ljudi, ki jim ne kažejo več stare zaupljivosti, ki dobivajo pogum in voljo, da se razmere morajo izpremeniti, ki so dobili po raznih izkušnjah prepričanje, da je S. L. S. potrebna na magistratu in ki liberalne agitatorje gledajo, kakor bi jim hoteli zapeti tisto pomenljivo: »Časih je lušno blu, zdej

pa ne bo več toku« . . . Posebno so se bivši magistratovci opekli s svojimi »oštarjskimi shodi«, v katere smo jih zvodili, da se tako z vsakim dnem bolj blamirajo. V svoji zadregi vpijejo sedaj, da mi ne moremo dobiti gostiln za shode. Kolikor jih hočete! Mi pa gostilniških shodov namenoma nismo hoteli in da imamo prav, nam bo ob razvoju stvari pritrtil vsak pameten človek. Smejati se moramo, kako se izvestnim liberalnim kričačem, cede sline po naših gostilniških shodih. Nihče že skor ne mara za njihove oštarijske govorance, nekdanji njihovi najboljši pristaši se ne morejo ogreti za to, da bi podaljšali tisto, 15letno dobo, v kateri so jih magistratovci vlekli za nos, za to si kričalnik žele, da bi s pretepi in boji v gostilnah kaj »oživil« življenje v raztepeni svoji armadi. Da jim napravimo nekoliko veselja, smo izvestni liberalni in agitacijski aparat ta teden nekoliko potegnili in mu naložili dela za cel teden. Po Dolenjski cesti se je nakrat pričelo govoriti, da bo naš shod v nedeljo pri Marenčetu, gospod Marenče je sam pravil, da da z veseljem na razpolago prostore. Junaki 20. septembra so mislili, da je sedaj prišel njihov »dan« — cel teden so brusili pete in se organizirali za boje, mi pa smo imeli volilni sestanek pri Marenčetu — predvčerajšnjim in so se na tem sestanku vršile temeljite in stvarne razprave. Liberalci so bili pošteno speljani na led in včeraj v »Narodu« priobčujejo, da bodo »naprednjaki« (?) imeli pri Marenčetu jutri eno uro prej shod kot »klerikalci«. Reveži, ki morajo tako zgodaj pričeti, pa bodo sami med seboj. Če menite, da bomo naše delo za preuredbo ljubljanskega občinskega gospodarstva kazali s tem, da bi se bili z junaki 20. septembra, se presneto motite. Naša stranka je stranka reda in resne volje, zato bo pa tudi vsak pameten človek volil kandidate S. L. S. Če se hočejo liberalci do smrti napasti po »oštarjskih shodih« je nam prav — na magistratu se ne bodo več. Nič ne pomagajo, če so šla včeraj denarna kazila na »Jutro« iz Tavčarjeve in Trillerjeve pisarne — S. L. S. bo stopila v ljubljansko občinsko posvetovalnico in žalostne pesmi, ki že sedaj brne po ušesih bivšim magistratovcem, so popolnoma upravičene.

Ij **Štefe divja.** Pod tem naslovom je priobčilo »Jutro« naslednjo krvavo notico: »Štefe je zaradi naših razkritij o sleparijah v trgovsko-obrtni zbornici kar ves iz sebe, tako da že menda niti ne ve več, kaj da dela. Zadnja sobota je sedel v gostilni P. Krischna na Cesarja Jožefa trgu, in v tisti sobi tudi neka slovenska napredna družba. Naenkrat potegne Štefe meni nič tebi nič iz žepa samokres in začne razsajati kakor bi bil ob pamet: »Ali ga vidite? Najnovejši angleški sistem! Nalašč sem ga naročil! Vse liberalce bom postrelil!« In začel je groziti s samokresom oni družbi, da se ga je gospa, ki je bila tudi v oni družbi, resnično bala. — Ali je tako javno pretenje z revolverjem dovoljeno? Kolikor vemo ni — in za Štefeta tudi menda še ne velja nobena izjema. — Ta notica je vzbudila te dni po Ljubljani mnogo smeha. Štefe je namreč zopet potegnil premodro »Jutro«. Res je v neki družbi pokazal posebne vrste »revolver najnovejšega angleškega sistema« ter še izrečno povdaril, da nima sicer orožnega lista za revolver, pa da se ničesar ne boji, ker »Jutro« piše, kako debela prijatelja sta z baronom Schwarzom. Nek bankerotni liberalček je vlek el na ušesa, da so se mu od samega napenjanja skoro po tleh vlekla in tekel je k »Jutru«. In prišla je na dan krvava notica, ki je imela povod, da se je včeraj oglašil pri Štefetu mestni detektiv in mu naznanil, da je šef ljubljanske policije g. Lavter v silnih skrbeh, da bi Štefe sedaj pred volitvami izvršil »Jutrovo« bojazan in bi s svojim revolverjem postreljal vse ljubljanske liberalce. Štefe se je vabilu preskrbnega gospoda policijskega svetnika kmalu odzval. »Gospod svetnik« je pričel nevarno osumljeni, »magistrat ljubljanski je bil tako prijazen, da mi je dal nekoč orožni list za — kanon, zato sem mislil, da ga za tak revolver ne potrebujem.« Gosp. Lavtar pa je delal vedno strožji obraz. Ko je položil Štefe g. svetniku na mizo revolver in mu povedal, da je ta najnovejši angleški sistem tak, da se nabasani revolver sproži brez poka, je bil g. svetnik tako prijazen, da je pritisnil na netelina, »revolver« se je sprožil in pred g. svetnika so padle — fine cigarete, katere je Štefe nalašč za to priliko kupil. Ko je Štefe cigarete zopet spravil nazaj v cigaretno dozo »revolver«, se je od gospoda svetnika prijazno poslovil z izjavo, da bo za tako neumne ljudi, kot so pri »Jutru«, nabasal v svoj »revolver« — »šnoftobak«.

Ij Utrujen agitator je liberalni velmož, ključavničarski mojster Pust, katerega liberalci uprežejo pri volitvah, da kaže napredek svoje obrti po gostilnah. Mož zdi huje, da bo le še te volitve vlekel, potem pa ne več. Verjame. Človek postane bolan na duši in telesu če cel dan toliko po gostilnah pretrpi.

Ij To so ljudoljubni. »Narodnemu Socialistu« poročajo: Svoječasno je neki mesar prodajal meso nekaj vinarjev ceneje nego drugi. Nato so se drugi mesarji pritožili pri gospodu tržnemu nadzorniku Dolgetu Ribnikarju. Ta seveda jim je takoj ustregel ter onega mesarja ovadil ter tudi kaznoval s tem, da ga je prisilil zopet isto ceno nastaviti, kot jo je imel poprej. Vprašamo, ali je res to tisti Ribnikar, ki na liberalnih shodih povdarja draginjo in s tem ljudstvo slepi. Slovenci odprite oči. — Volivec.

Ij Ljubljana in delavstvo. »Naša Moč« piše: Pri zadnjem ljudskem štetju 31. decembra 1910 so našli v Ljubljani 41.711 prebivalcev, med tem ko so našli leta 1900 v Ljubljani 36.547 oseb. Prebivalstvo se je torej pomnožilo v Ljubljani v teh desetih letih zgolj za 5164 oseb, ali v odstotkih za 14,1. A niti ta številka ni prava, ker moramo upoštevati, da je bilo leta 1910 v Ljubljani 614 vojakov več, kakor jih je bilo leta 1900 in se je zato pomnožilo število civiln. prebivalstva v Ljubljani zgolj za 4550 oseb in je bilo vseh civilistov 31. decembra lani v Ljubljani zgolj 37.645 oseb. Kdor pozna Ljubljano in pa ljubljansko občinsko gospodarstvo pod prejšnjim liberalnim županom Hribarjem, se nič ne čudi. Saj vsak, kdor se je pečal s smerjo Hribarjeve politike, zna, da mu je šlo v prvi vrsti za to, da ohrani svoji stranki gospodarstvo v Ljubljani. Z vsemi silami in z vsemi močmi je Hribar delal na to, da vrže iz Ljubljane njegovi stranki nevarni življenjski delavstvo. Neumni in strogi stavbinski red mu je v to pripomogel. Ovirala se je zgradba takih hiš, v katerih bi mogli stanovati tudi delavci. Občina sama, mesto da bi gledala na to, da se na njenem svetu grade take stavbe, v katerih bi lahko tudi delavci stanovali, je sama spekulirala in dražila stavbišča. Zato se je prisiljeno selilo ljubljansko delavstvo v predmestne kraje in vasi. Šiška, Moste, Glince-Vič tvorijo danes po Hribarjevi krivdi neregulirana ljubljanska predmestja, v katere je pobegnilo naše in socialnodemokratsko delavstvo; kar škoduje Ljubljani, a je slabo tudi za delavstvo samo, ker nimajo tistih ugodnosti in vaseh, ki bi jih moralo po sedanjih socialnih načelih imeti. Številke zadnjega ljudskega štetja nam kažejo slabo zmožnost občinskega upravitelja Hribarja po modernih načelih občinske uprave, kažejo nam pa tudi brezobzirnega strankarja, ki mu je stranka vse, prav nič pa koristi tištega mesta, katerega gospodarstvo je v velikem sijaju toliko let vodil v propad Ljubljane in njih gospodarskih koristi, ker je smatral kot svojo glavno dolžnost, da požene iz Ljubljane kršč. socialno in socialnodemokratsko delavstvo, ki nima prav nikakega povoda, da se brati z liberalno gospodo, kakor to dela socialnodemokratski jugoslovanski papež Etbin Kristan, ki se brati v več družtvih z liberalci in jih zabava s svojimi slabimi predavanji in igrami. Predmestni ljubljanski kraji so na škodo Ljubljane in na lastno škodo napredovali. Male občine ne morejo nuditi tistih ugodnosti, ki jih lahko in ki jih mora nuditi svojim občanom velika mestna občina. Tega niso krive same, marveč razmere, ker nimajo toliko dohodkov, kolikor jih ima mestna občina. Kljub temu se je v predmestnih občinah visoko pomnožilo prebivalstvo. V občini Moste stanuje zdaj v 368 hišah 838 strank, prebivalcev so našli leta 1900 1700. lani koncem decembra že 3858, 2158 več, kakor pred desetimi leti! Poskočilo je prebivalstvo za 126,9 odstotkov, v Ljubljani pa zgolj za 14,1 odstotka! Občina Spodnja Šiška je imela še leta 1900 zgolj 2808 prebivalcev, a leta 1910 so našli 272 hiš, 1109 strank in 4899 ljudi. Pomnožilo se je prebivalstvo v Spodnji Šiški v teh desetih letih za 4899 oseb, za 74,5 odstotkov! V občini Vič-Glince prebiva zdaj 4383 oseb v 359 hišah, strank je 335. Pred desetimi leti je prebivalo v viško-glinški občini zgolj 2272 ljudi. Pomnožilo se je torej prebivalstvo za 2111 oseb, za 92,9 odstotkov. V navedenih treh občinah se je torej pomnožilo število prebivalstva v teh kratkih desetih letih za 6360 oseb, za 1810 oseb več, kakor v celi Ljubljani, če odštejemo vojaško pomnožitev v Ljubljani v tej dobi. Kriv je tega Ivan Hribar, bivši ljubljanski župan, in nihče drugi. Liberalni ljubljanski trgovci, v liberalnem zamaknjeni liberalni obrtniki naj

se zahvalijo svojemu maliku Ivanu Hribarju, ker jim je odžrl nad 6000 odjemalcev.

Ij Slov. kat. izobraževalnega društva ženski oddelek iz Sela-Moste priredi v nedeljo dne 9. aprila Silvin Sardenkovo »Mater Doloroso« ob 4. uri popoldne v salonu gospoda Oražma. Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 vin. Stojišča 40 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Kako so tomišelski liberaci pomagali ženi »klerikalnega« župana do glavnega dobitka. V zadnjem času so križala po Tomišlju grozila pisma, seveda brez podpisov. V teh pismih se grozi Kumšetu in tudi nekaterim drugim s požigom in pobojem. Ker imajo v Tomišlju ravno devet liberalcev, ki so vsi veliki nasprotniki Kumšetovi, so ljudje začeli namigavati, da je najbrže kateri izmed teh devetih pisec grozljivih pism. Iz neznanega vzroka je začela pošiljati devetorica razna »Poslana« v »Slovenski Narod«, kar je dalo ljudem zopet povod za nadaljno govorico. Iskali so sedaj, koga bi prijeli za besedo, da bi ga mogli tožiti. Najboljši bi jim bil seveda župan Svete, ker je odločen pristaš S. L. S. Tako je prišel enkrat Peter Janežič, sin enega izmed devetorice sredi meseca marca v gostilno k Svetetu, ki ga pa ni bilo doma. Zato je začel pogovor z njegovo ženo go. Ivano Sveto. Tej se je čudno zdelo, kaj bi imel pri njih iskati Peter Janežič, ki sicer nikdar k njim v gostilno ne pride. Zato je devala vsako njegovo besedo na tehtnico in silno previdno govorila. Vendar je Peter Janežič šel in devetorici pripovedoval, da jih je go. Ivana Sveto dolžila, da so oni pisali grozila pisma, češ, saj so se v »Slovenskem Nar.« izdali. Pristavila je celo: »Če se psu na rep stopi, pa zacvili.« Hajd so šli devetori liberalci v Ljubljano in dali gospo Sveto doktorju čez. Dne 6. t. m. se je imela gospa Sveto zagovarjati pred okrajnim sodiščem, pa ta si je tudi najela doktorja. Razprava je dognala, da ga. Ivana Sveto tega nikdar ni govorila, kar je Peter Janežič pripovedoval in pod prislogo potrdil, zato jo je sodišče oprostilo. — Ko je šla Ivana Sveto s svojim zagovornikom dr. Peganom od razprave, je srečala znanka, ki je povedal, da je sanjal številke. Ker je bila oproščena, je mislila, da ji bodo te številke srečo prinesle, zato je takoj tri številke stavila. Danes popoldne je pa zvedela, da so vse tri številke bile vlečene. Stavila je nanje 90 v. G. Sveto je tedaj po zaslugi liberalcev dvakrat zadela. Prvič je bila oproščena, drugič je pa napravila velik dobiček v loteriji. Devetorica liberalcev bo od jeze popokala, ko bo izvedela o tej izvanredni sreči, do katere je pomagala gospej Sveto. Še bolj bodo pa od jeze popokali, ko bodo morali plačati svojega odvjetnika in celo zagovornika go. Ivane Sveto.

Ij »Jeruzalem«, 12 vrst fino izdelanih razglednic (fotografični posnetki), najbolj znamenitih, za vsakega kristjana najbolj pomembnih krajev svete dežele je založil Fran Soukal, Ljubljana Pred škofijo št. 12 (trafika). Razglednice, ki so kot nalašč za častitke k velikonočnim praznikom, so sledeče vrste: V barvah: 1. Vrt Gecemani. 2. Sijonska gora s cerkvijo. 3. Jeruzalem. Temne: 4. Grob Matere božje. 5. Dvorišče, kjer je Peter Kristusa zatajil. 6. Votlina z altarjem, kjer je Jezus krvavi pot potil. 7. Grad Antonija, kjer je bil Kristus k smrti obsojen. 8. Božji grob odznotraj. 9. Božji grob odzunaj. 10. Cerkev božjega groba. 11. Kraj z altarjem, kjer je Jezus Kristus križan bil. 12. Slovenski romarji na vrtu Gecemani. Razglednice se prodajajo pri gosp. Soukalu po 6 in po 10 vinarjev. Pri večji naročitvi znaten popust.

Ij Užaljeni konkurent. »Ti si tisti, ki je akt štiri dni zadržaval, da ne bi pravočasno dobil koncesije, pa se ni posrečilo; v zadruzi ste sami osli!« tako trdi neki ljubljanski kavarnar, da je te besede izustil njegov sosed-konkurent ob priliki, ko je prvi ob štirih zjutraj prišel k zadnjemu ga staviti na odgovor, zakaj troši okoli, da mu je hotel on škodovati s tem, da ne bi dobil koncesije. Obdolženec pa se zagovarja, da ni nikdar imel v mislih odbor oziroma celo zadrugo razžaliti z »osli«, še manj pa, da bi konkurentu tožitelju očital, da zavlačuje akt, kajti znano mu je bilo prvi dan, da je gostilničarska zadruga v izvanredni seji — sklicatelj predsednik Kenda — magistratu prošnja za podelitev koncesije priporočala — torej njegov konkurent kot podpredsednik niti v poštevi ni prišel. Pač pa mu je ob priliki med štirimi očmi pri zadrževanju v vratih — kar danes tudi tožitelj priznava — očital: »v odboru je oseba, ki ne ve kaj dela in kaj je postavno ali ne — to si ti! Kajti ti si od magistrata zahteval, naj od mojega prednika izsili izjavo, da

ne bo nobeno obrt v Ljubljani več izvrševal — ter si izdal vajencu, ki niti eno leto ni bil v Ljubljani in se učil obrti, spričevalo, da se je dve leti učil!« Za vse te svoje trditve hoče nastopiti dokaz resnice. Na to preloži sodnik radi zaslišanja dveh prič razpravo, omeji pa, da se naj stranke pobotajo. — Zanimivo pa je, kaj porečejo kompetentni faktorji glede učnega spričevala!

Ij Slovenska Filharmonija. Spored koncerta, ki se vrši jutri v veliki dvorani »Unionovi«: 1. Supée: »Lepa Galatea«, uvertura. 2. Halévy: Fantazija k operi »Židinja«. 3. Strauss: »Pomladanski zvoki«, valček. 4. Hamm: Spomin na Wagnerjev »Tannhäuser«. 5. Weber: Uvertura k operi »Oberon«. 6. Puccini: Fantazija iz opere »Madame Butterfly«. 7. Vienxtemps: Balada in poloneza za gosli (solo g. koncertni mojster Kaláb, na glasovirju g. kapelnik Czajaneč). 8. Bizet: Suita za orkester iz opere »Carmen«. 9. Hellmesberger: »Undina-valček« iz baleta »Iberski biser«. 10. a) Lehar: Duet iz operete »Nebeški soproj; b) Blon: »Šepetanje cvetlice«, prizor. 11. Komzak: »Veseljaki«, potpuri. — Začetek koncerta ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 h.

Ij Aretacije. Danes zjutraj je izvršila policija racijo in v trnovskem predmestju v šupah zasačila in aretovala tri postopače. Na Dunajski cesti je v neki gostilni beračil 25letni Evgen Plaza, kamnoseški pomočnik, rodом iz Trsta, in bil aretovan. Ker ni imel pri sebi nobenih izkazil in je zelo sumljiv, so ga izročili sodišču.

Ij Predzna ženska. V pisarno »Zadružne zveze« je prišla neka omožena šivilja in od uradnikov zahtevala po 1 krono. Žensko, ki je po mnenju nekaterih nekoliko umobolna, je poklicani stražnik odpeljal. Ta ženska je pa bolj zlobna kot umobolna in noče prijeti za nobeno delo, pač pa od vsakega zahteva najmanj po 1 krono, nakar gre v fine restavracije ali pa kavarne.

Ij Nevarno je obolel lastnik tiskarne g. Pevalšek.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Armbruster, vdova železniškega uradnika, 82 let. — Dragotin Senekovič, dijak, 18 let. — Franja Borštnik, žena tovarniškega ravnatelja, 27 let. — Gabrijela Galé, hči mestnega učitelja, 2 leti. — Lovro Vertačnik, črevljar, 35 let. — Josip Sturm, železniški vratar v pok., 62 let. — Matilda Medved, posestnikova hči, 3 dni. — Anton Valentin, posestnik, 73 let. — Ivana Golob, delavčeva hči, 3 leta.

Ij Neki dijak hodi okoli raznih naših somišljenikov in se sklicuje, da dobi podporo pri tem ali onem našem somišljeniku. Dečku naj se pokažejo vrata, ker slepari.

Ij Izgubljeno in najdeno. Gospodična Frančiška Podlesnikova je izgubila zlat prstan z briljantom in prstan v obliki verižice. — Rozalija Tomsova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Poddesetnik 17. pešpolka Hugon Jeretin je našel zlato ovratno verižico. — Vdova gospa Karolina Sušnova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Neka dama je izgubila denarnico, v kateri je imela bankovec za 10 K. — Šolski učenec Anton Matko je našel zlat prstan, užitinski prejemnik g. Anton Gams pa srebrno ovratno verižico.

Ij Čegava je moka? Pred kakimi desetimi dnevi je nekdo pozabil v Florijanski ulici št. 19 kakih 20 kg koruzove moke. Lastnik naj se oglasi zanjo na policiji.

Ij Hlapec defraudant. Hlapec Ant. Jančič iz Hrvaškega je služil v Novem Selu pri Jožefu Kajfežu, kateri mu je dal 500 K za nakup tobaka v Kočevju. Jančič pa ni šel v Kočevje, temveč je krenil proti domu. Ni pa imel sreče, srečali so ga med potjo orožniki iz Mozolja in ga izročili sodišču v Kočevje.

CERKVENI LETOPIS.

Ekshumacija kosti sv. Vavla. Pretekli terek so v Pragi svečano, ob veliki duhovniški asistenci in navzočnosti kardinala kneza Skrbenskija ter cesarskega namestnika grofa Thuna Hohensteina izkopali kosti sv. Vavla. Kostj so bile shranjene v zelo dragoceni skrinjici ter bodo odšle v sijajni kapelici, kjer je svetniku posvečen oltar in njegova grobnica. Leta 1905 je namreč zapustil kanonik Hora 100.000 kron za povzdigo te kapelice in grobnice. Sveti Vavla je narodni svetnik Čehov. Vzgojila ga je sv. Ludmila ter vzgojen v kršč. duhu zasedel prestol čeških knezov. Proglasil je kršč. vero za vladajočo v deželi. 28. sept. leta 935 pa ga je ubil njegov brat Boleslav z nekaterimi velikaši. Dan njegove smrti se slavi po celi Češki. Krona njegova je krona čeških kraljev. Pokopan je v vavlaški kapeli v katedrali sv. Vida na Hradčanih v Pragi.

Propad protestantizma. Iz Nemčije prihajajo k nam protestantovski pastori in hujskajo ljudi k odpadu od katoliške vere, namesto da bi raje na Nemškem pomagali ustaviti propadanje protestantizma. V Braunschweigu je bilo leta 1895. izprašanih bogoslovcev še 108, leta 1908. pa samo 48. Na berlinski univerzi je študiralo leta 1890. 606 bogoslovcev, leta 1909. samo še 247. V Hallu leta 1890. 730 bogoslovcev, leta 1909. samo 271. Vsega skupaj je bilo leta 1890. v Nemčiji protestantovskih bogoslovcev 4536, leta 1910. pa samo 2320; kljub temu, da se je v zadnjih dvajsetih letih nemško prebivalstvo za štiri milijone pomnožilo. V Berlinu samem se je leta 1907. cerkveno poročilo 17.422 parov, leta 1908. pa samo 9390. V enem samem letu je torej padlo število cerkvenih porok za 7000. To so znamenja, ki dokazujejo, da gre s protestantizmom strašno navzdol. Protestantovska Nemčija drvi silno hitro v naročje brezverstva in verskega indiferentizma, ki bo postal prej ali slej grob protestantovske vere.

STROJ ZA REŠITEV LJUDI.

Čudovit stroj so prinesli ameriški uradniki iz Nemčije. Ta stroj pomeni, da se bode na leto rešilo na stotine mrtvih ljudi, ki bodo iz gubili življenja ali vsled elektrike, ali vsled vdihavanja strupenih plinov ali pa vsled zadušenja po rudnikih in premogokopih.

Stroj je čudovito dobro sestavljen. Preskrbljuje namreč umetno dihanje in daje od vsake količine zraka natančno toliko, kakor ga človek rabi. Kjer je po naših pojmi nastopila že smrt, a je v živčevju še kaj življenja, bode mogoče rešiti vsakega.

Stroj je primeroma majhen, toliko kot kovčeg za obleko. Ima spredaj obrazno masko, ktero se dene človeku na obraz. Precej na to začne delovati pulmotor — tako se namreč imenuje stroj. Kisik in zdrav zrak pošilja v pljuča, iz pljuč pa sesa, kar je v njih slabega. Deluje popolnoma samo s pomočjo elektrike.

Od kar so prišli ti stroji v naše države, se je samo s pomočjo enega v kratkem oživilo 17 ljudi, ki bi bili sicer izgubljeni.

Najzanimivejša je bila rešitev pri nedavni premogarski nesreči v Ohio. Blizu vhoda sta ležala dva premogarja, ker sta bila tam omagala in popadala. Oba sta bila po vseh znakih mrtva. Bila sta tudi že popolnoma mrzla, samo pod pazduho je bilo še nekaj komaj čutiljive toplote. Takoj so pripravili pulmotorje. Kmalu se je začelo telo ogrevati in oživela sta. Danes sta zopet na delu med drugimi premogarji.

Sedaj bodo vse resilne postaje opremili s takimi pulmotorji ali dihalnimi stroji in ni nobenega dvoma, da se bode na ta način obvarovalo na stotine ljudi prezgodnje smrti.

Telefonska in brzajavna poročila.

HRVAŠKO - LAŠKI SPOR V ISTRI.

Dunaj, 8. aprila. V četrtek so se začele na Dunaju pod predsedstvom min. predsednika barona Bienertha konference, ki naj bi dovedle do delamoznosti istrskega deželnega zbora. Konferenc so se udeležili: dr. Laginja in dr. Zucco za Slovane, namestnik princ Hohenlohe, dvorni svetnik grof Attens za vladu, dr. Benatti, dr. Rizzi, dr. Chersich in Salata za Italijane. Konference so trajale dva dni. Hrvati so poudarjali, kako laška večina ovira zlasti hrvaško ljudsko šolstvo in manjšino v deželnem zboru ter odboru brutalizira. Sklenil se je provizorij, glasom katerega naj se postavi hrvaški ljudskošolski program in so se sklenile še druge stvari, definitivnega pa nič in se bodo konference ob svojem času nadaljevale.

KRŠČANSKOSOCIALNI - LIBERALNI KARTEL.

Dunaj, 7. aprila. Tu je na volilnem shodu govoril bivši predsednik zbornice dr. Pattai in izvajal, da je glavni namen letošnjih volitev, da se okrepi večina nasproti Čehom in socialni demokraciji. Zato da je nujno potrebno, da vse nemške meščanske stranke nastopijo združeno proti socialnim demokratom. Sklenila se je v tem zmislu tudi resolucija.

V SARAJEVU STAVCI IZKLJUČENI OD DELA.

Sarajevo, 8. aprila. Vsled stavke stavcev so lastniki tiskarn sklenili, da oboje popolnoma izključijo od dela. Listi ne izhajajo.

ZEPPELINOV ZRAKOPLOV.

Stuttgart, 7. aprila. Zeppelinov zrakoplov »Deutschland« je priletel nad Stuttgart, obletel dvor, ter z desetimi potniki odletel proti Baden-Badenu.

POLOŽAJ V MAROKU.

Pariz, 8. aprila. Francoski konzul v Fezu je francoskim podanikom naročil, naj se ne prikažejo na ulico in ne zapustijo svojih hiš, in če bi začeli domačini pleniti, naj se ne branijo, da ne razdražijo mase. Pred vratmi Feza se je vršil boj med sultanovo šerifsko vojsko in rebeli, v katerem so bili slednji premagani in so pustili 11 mrtvih na bojišču.

Casablanca, 8. aprila. Semkaj je došlo poročilo, da je med šerifskimi vojniki in domačini prišlo do velike bitke.

Madrid, 8. aprila. Min. predsednik Canalejas je nasproti nekemu žurnalistu izjavil, da je položaj v Maroku jako resen in da bo španska morala morebiti storiti potrebne priprave, da štiti svoje interese.

NESREČA V RIMU.

Rim, 8. aprila. Včeraj zvečer sta v tunelu, ki vodi iz Kvirinala v zgornje mesto, zadela skupaj tramvajski voz in nek avtomobil. Avtomobil se je popolnoma razbil, tramvajski voz se je znatno poškodoval, dve osebi sta bili ubiti, štiri pa težko ranjeni.

HUJŠA JE POTURICA OD TURKA.

Rim, 8. aprila. Pri debati o izjavi novega ministrskega predsednika Giolittija je član skrajne levice, bivši duhovnik don Murri, grajal vlado, da hoče dati volivno pravico tudi analfabetom. To da bo imelo za posledico, da se bo Italija razdelila med socialiste in klerikalce, zlasti na jugu bodo korakali volivci pod poveljstvom župnikov. Don Murri je zahteval od vlade, da se glede razmerja med cerkvijo in državo izrazi jasneje; on je za to, da se civilna poroka opravi pred cerkveno in krščanski nauk iz ljudske šole popolnoma odpravi! Vlada naj pobija »klerikalizem« na celi črti in naj ne dopusti, da si osvaja ljudske mase. Govor bivšega duhovnika je bil zelo mrzlo sprejet in zmerna liberalna desnica ga je spremljala večkrat z ironičnimi vzkliki. Liberalni poslanec Salandra mu je zaklical: »Vi ničesar prav ne razumete! Bodite pošten! Pravičniki! Molčite, saj ste Vi nekoč učili mladeniče vpiti: Živio pa-

pež - kralj! Pojte mašo pet! Iz Vas govori samo sovraštvo!»

V DEŽELI ZAPADNE LUČI.

Lizbona, 8. aprila. Nezadovoljstvo proti novi republiki, ki izvršuje neprestana nasilja in je zdaj svojevoljno celo volivni zakon izpremenila ter dala vojakom volivno pravico, tako da bo povsod tam, kjer ji bo manjkalo glasov, poslala glasovat zase garnizije, od dne do dne raste. Včeraj se je zbrala velika množica delavcev mornariškega arzenala in demonstrirala pred poslopjem mornariškega ministra, ki noče izpolniti obljub, danih delavcem. Proti množici so poslali policijo, republičansko gardo in pomorske vojake neke križarke, ki so napravili red in več delavcev zaprli. Volitev se nova vlada zelo boji.

SAMOUOMOR ČASTNIKA.

Budjejevice, 8. aprila. Včeraj dopoldne se je vstrelil v bližini Gellertove popirnice adjutant 2. bataljona 29. domobranskega polka, nadporočnik Ludovik Douscha. Samouomor je izvršil bržkone zaradi neke neurastenične bolezni.

„Slovenska Straža.“

»SLOVENSKA STRAŽA«.

Slomškov dar po 20 K:

Dr. Vladislav Pegan, odvetnik v Ljubljani, od neke kazenske poravnave 20 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Daroval g. A. Zdolšek z Grma 2 K. — Zato ker so gledali novo obleko 4 K 70 h. — Nabrano ob slovesu g. kaplana Fröhlicha v Novem mestu 11 K. — Nabral g. Janko Telban, občinski tajnik v Borovnici, v veseli družbi v gostilni pri Godecu 4 K 38 h. — Anton Simčič, revizor deželne naklade, Ljubljana, 1 K. — »Črni Peter« v Razdrtem pri Šmarji 2 K. — Matija Karba, župnik in duh. svetovalec, Zreče, 1 K 54 h. — Na obnem zboru podružnice »Slovenske Straže« v Zrečah 7 K 7 h. — Hanika Jevšenak, Zreče, 5 K. — Mimika

Winterjeva, Zreče, 2 K. — Emica Teševa 2 K. — Dobra šala 2 K.

Sklad Mohorjanov 1910:

264. Mohorjani v Dolu pri Hrastniku 12 K.

Velika noč, pridi »Slovenski Straži« na pomoč!

Prinesi ji lepih, papirnih, srebrnih in zlatih pisanic!

Za Veliko noč mora vsakdo poslati samo »Slovenske Straže« razglednico Junak! Na vsako mora priti narodni kolek »Slovenske Straže«: St. Ilj, Slomšek, Slovenka.

Brezje-Marija Pomagaj, krasen kolek zlasti za Marijine družbe!

Drože (kvas) iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Františkanska ulica št. 8, v korist obmejnih Slovencev. Izborno blago, da mu ni para. — Vsaka zavedna slovenska gospodinja zahteva vedno in povsod te drože. Velikonočni kolači in potice zamesijo naj se edinole s Košmerlovimi drožami.

AMERIŠKE NOVICE.

— Slovenec ponesrečil v ameriškem rudniku. V rudniku La Belle pri Biwabiku ponesrečil je rojak Frank Ravnikar, star 25 let. Hotel je popraviti nekaj cevi za parno silo ter je rekel svojim tovarišem, da gre na delo. Ker se dolgo časa ni vrnil, šli so ga iskat ter ga našli na dnu 100 čevljev globokega rova, jedva je še dihal. Zivel je še okoli tri ure ter zamogel še povedati, da mu je, ko je šel doli, spodrsnilo in padel je na dno.

Dragocen poizkus. Ameriška zvezina nova vojna ladja »New Hampshire« je imela pred dnevi poizkusne strelne vaje. Mornarji so streljali na neko drugo staro vojno ladjo »San Marcos«. Kroglice so dobro zadevale. Ladja, v katero so streljali, je veljala pred desetimi leti zvezina vlada nad 3 milijone dolarjev, dočim so jo sedaj za poizkušnjo razstrelili.

Močno naseljevanje Italijanov v Ameriki. Iz New Yorka poročajo 22. marca: Naselniški uradi na Ellis Islandu si belijo glave, zakaj prihaja baš sedaj toliko Italijanov v Zedinjene dr-

žave. Razmere po deželi niso baš najboljše in delo po mnogih krajih počiva. Železnice ne gradijo novih prog, kjer bi ne bili večinoma uposljeni Italijani. V treh dnevih jih je prišlo nad pet tisoč v newyorško luko. V par dneh pričakujejo naseljeniške oblasti nadaljnjih šest tisoč naseljenцев. Kljub strogim postavam beži ljudstvo iz Evrope v Ameriko. Kakor cenijo uradniki na naselniškem otoku, mora biti tam sedaj najmanj deset tisoč ljudi, ki vsi čakajo, da se zaslisi. Uradniki delajo noč in dan, da odpravijo naseljence. Pred takozvanim »Barge office«, kjer stopijo naseljenci prvič na ameriška tla, se je včeraj zbralo kakih 20.000 Italijanov, ki so vsi prišli naproti svojim znancem, da jih pozdravijo. Oddelek policije, močan 150 moži, je komaj naredil red med množicami. Naselniški komisar se resno bavi z mislijo, da se mora zidati še eno veliko poslopje za naseljence, če se hoče odpraviti sedanjemu položaju. Pri vedno večjem pritisku naseljenцев, je nemogoče vse kmalu odpraviti. Mnogi naseljenci morajo čakati po tri ali štiri dneve predno pridejo na vrsto, da jih zaslisi.

— Slovenka umrla v Ameriki. Kot poročajo iz Clevelanda je umrla v Ahmeeku 22 let stara soproga Slovenca Pavla Malnarja.

GROZNA DRUŽINSKA TRAGEDIJA.

Rumburg, 8. apr. 65 let stari Franc Libisch je predvčerajšnjem dal svojemu 18 let staremu sinu denar, da palača premož. Jožef Libisch pa je denar čez noč zapravil, vsled česar je došlo med njim in očetom do prepira, tekom katerega je sin udaril očeta. Stari Libisch se je vsled tega grozno razjezil, zagrabil je za sekuro in udaril ž njo sina s toliko silo po glavi, da je padel s krvjo oblit na divan, na kar je oče planil nanj in ga toliko časa davil dokler je še dihal. Franca Libischa so včeraj aretovali. Truplo njegovega sina bodo sodno obducirali. — Ko so sosede prihiteli na vpitje zraven, so videli starega Libischa, kako se je trudil, da bi odstranil s tal kri. Orožništvo je morilca aretovalo ter ga izročilo okrožnemu so-

H. SUTTNER

uraprva največja domača exportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine.

Tovarniška varstvena znamka.

„IKO“

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Razporoka. Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
2. zvezek: Stejni kralj Lear. Ivan Turgenjev. — Povest. Hlaša ob Volgi. S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: Straža. Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: Ponižani in razžaljeni F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogo. K 3—, vezano K 4-20.
5. zvezek: Kobzar. Taras Ševčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovem življenjepismu. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: Moč Simone. Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3—.
7. zvezek: Hajdamaki. Taras Ševčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaki. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
8. zvezek: Dolina krvi. (Glenanar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
9. zvezek: Janinar. Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.
10. zvezek: Silvij Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3-20.
11. zvezek: Andrej Hofer, tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5—.
12. zvezek: Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: Darovana. Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —90, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: Jernač-Zmagovač. Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — Med plavci. Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: Malo življenje. Dr. Fran Detela. Povest. K 1—, vezano K 1-90.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Avgust Senoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: Gozdarjev sin. Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: Prihajač. Dr. Fran Detela. Povest. K —90, vezano K 1-70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — Kristusove legende. I. Vodnjak modrih moži. — 2. Betlehemsko dete. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: Alešovec, Kako sem se jaz likal. I. del. K 1-20, vezano K 2—.

10. zvezek: Isto II. del. K 1-20, vezano K 2—.

11. zvezek: Isto III. del. K 1-20, vezano K 2—.

12. zvezek: Dolžan, Iz dnevnika malega poredneža. K 1-40, vezano K 2-30.

13. zvezek: Haggard, Dekle z biseri. K 2—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih). — Tri sestre. (Igra v treh dejanjih). K 1—, 10 izvodov K 8—.

Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebinska:

1. zvezek se začasno ne dobi.

2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.

3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.

4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko. Tleek. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanska. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemskih poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdal gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštena skrivnost ali začarano pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Carobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva soseda ali boljše je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila. Plansarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Mirila“ v Kranju in I. Krajet nasl. v Novem mestu.

1173

Dva nova Selfert-biljarda

Novo urejena kavarna
„Central“
 So. Petra nasip št. 37
 navadno vso noč odprta.
 Z odličnim velespoštovanjem
 1170 **Štefan Miholč.**

Dva nova Selfert-biljarda

Lepa nova hiša na Gorenjskem
 1165 ob državni cesti tik kolodvora
se proda iz preste roke.
 Hiša ima lasten vodovod, stoji na križišču cest ter je zelo pripravna za vsako obrt, posebno pa za trgovino, ki bi krasno uspevali, ker ni nikake konkurence. Hiša je zelo obširna, ker ima okrog 165 m² površine. — Za natančnejša pojasnila naj se obrnejo resni kupci pismeno ali ustmeno najkasneje do konca aprila na naslov: **Janko Dolžan, Ljubljana, Križevniška ulica 4.**

Proda se 1168 3
hiša s pekarijo
 v Novem Vodmatu
 samo za 21.000 kron. — Ima dve kleti, velik vrt, prostorno dvorišče in več stanovanj. Proda se zaradi preselitve. Naslov pove uprava lista.

Poslovodkinja
 ki je zmožna popolnoma samostojno voditi konfekcijsko trgovino, se sprejme pri **D. Rovšku** v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35. Pogoji so: plača in odstotki. — Pozneje se lahko tudi odkupi trgovino, 1157

Manjša
 1155 3
= soba
 s posebnim uhomom se odda takoj. — Več se poižve **Salendrova ulica 4.**

Izvir zdravja so brezalkoholne šumeče limonade
 ki se pripravljajo z
 Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni
 iz malin, citron, jagod, čršenj, dišečih jagod, ki se prodajajo kot pastilje po 2 in 4 vinarje v patent. vrečkah po 2 in 3 vmi.
 Pristne samo s to varstveno znamko.
 Vsakoletna poraba 80 milijonov kosov
 Edina izdelovalnica: 1908 10
 Prva češka ahojska družba za orient. sladorne in čokoladne izdelke Kralj. Vinogradi prej A. MARŠNER.
 Zaloge: DUNAJ, XI., Theobaldgasse 4.

Veleposestvo
 z jako imenitno lego v lepem kraju v veliki vasi pri Celju, obstoječe iz lepih rodovitnih njiv travnikov, hmeljskih nasadov, sadnih vrtov, gozda za domačo potrebo, z lepo zidano hišo, gospodarskim poslopjem, separadni svinjski hlev, dva močna kozolca itd. — Tik omenjene hiše je **separatna lepa hiša z dobro idočo gostilno**, vse ob državni cesti. — K temu spada tudi jako dober **vinograd** v slovečem vinskem kraju. — Omenjena posestva se prodajo zaradi bolezni lastnikov z ali brez gostilne in vinograde; kje, pove uprava lista. 1147

IZPELJAVA
 vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

Razglas.
Peterlin in tovariši, opekarska tovarna v Ribnici
 razpisuje zaradi
zidanja opekarske tovarne (Ringofen)
vsa zidarska in tesarska dela.
 Načrti so na razpolago pri zgoraj omenjeni tvrdki.
 Ponudbe se sprejemajo **do 20. t. m.**

Modni salon
Just-Maschke
 Ljubljana Židovska ulica št. 3 Ljubljana
 Priporoča velecezenjenim damam svojo bogato zalogo krasnih klobukov, modelov za dame in deklice. Čepice in razni nakit za klobuke. Popravila se sprejemajo. — Žalni klobuki vedno v zalogi. — Cene brezkonkurenčne. 1105

Na prodaj je v trgu na Sp. Štajerskem z gostilniško obrtjo, vrtom, gospodarskim poslopjem, lednico ter s travnikom in njivo za 32.000 K. Kupni pogoji ugodni. — Kje, pove upravništvo lista pod št. 1139. 1139 3

hiša

Za majev termin se odda v najem
stanovanje
 v vili mirni stranki, obstoječe iz 3 sob in poselske sobe s pritliklino, ter porabo vrta. Pojasnila daje **Anton Simčič**, Miklošičeva cesta št. 4, II. nadstropje. 1158

Razpis.
 Št. 5535.
 Za zgradbo zajetja in rezervarja v vasi Osojnik, občina Semič, okraj Źrnemelj na 4000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.
 Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo enotnih cen proračuna naj se predlože
do 29. aprila t. l. ob 12. opoldne
 podpisnemu deželnemu odboru.
 Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatene z napisom: „**Ponudba za prevzete gradbe rezervarja v vasi Osojnik.**“
 Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.
 Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.
 Deželni odbor si izrecno pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbe, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.
 Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu proti odškodnini 1 K 80 v.
Deželni odbor kranjski,
 v Ljubljani, dne 4. aprila 1911. 1149

ŠTEFAN NAGY
 Ljubljana, Vodnikov trg
 trgovina z železnino
 in kuhinjsko opravo
 priporoča svojo veliko zalogo železa, šin, cementa, žičnate ograje, bodeče žice, štukatur, strešni klej, samokolnice, cinkaste in pocinkaste ploščevine, brane in pluge, železne blagajne i. t. d.
 Posebni oddelek za hišno in kuhinjsko opravo. — Morska trava (afrik), žima, peresa za žimnice, železne postelje, vsake vrste štedilniki, tehtnice, dalje nagrobni križi in železniške šine i. t. d.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
 Akc. kapital: 40.000.000 kron. Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
 Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Olomouc, Gablonz, N. Graslitz, Kralov, Litomerice, Moravski Zumborn, Wölling, Morav, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Dunajsko-Novomesto, Gvitava.

Carl Kronsteiner - jeve
 trpežne, apnase
façadne barve
 postavno zavarovane
 v 50 vrstah od **24 u kg** naprej.
 Ze desetletja dobro preizkušene in so prekosile vsa ponarejanja. — Edino sredstvo za pleskanje za façade, ki so bile že porbarvane. 1143 10
 Email-façadne barve, ki se ne odluščijo in torej nepotrebno pleskanje z drugo barvo, trde kot email, uporabne pomešane same z mrzlo vodo. Antiseptičke, proste strupa, luknjičave. Idealni plesk za notranje prostore, še nepobarvane façade, lesene zgradbe: kot kolibe, paviljone, ograje itd. Dobiva se v vseh vrstah, stroški za m² 5 vinarjev. Cenik in prospekte zastoj in poštine prosto.
Carl Kronsteiner, Dunaj III, Hauptstrasse 120.
 Zaloge: Brata Eberl, Ljubljana. 1161

Učenca
 poštenih staršev sprejemem takoj v trgovino z mešanim blagom. — **Ivan Vidmar, Črničvrh nad Idrijo.** 1161

PISALNI STROJ
 sistem REMINGTON
 model 9
 se za nizko ceno proda.
 Pojasnila daje
dr. Ivan Benkovič
 odvetnik v Celju. 1172

Dne 21. aprila
 dopoldan ob 10. uri, to je v petek po Velikinoči, bo c. kr. sodnija v Ljubljani, soba št. 16, na javni dražbi
prodala
lepo posestvo
 na Studencih št. 4.
 Posestvo obstoji iz nove hiše; gospodarska poslopja so v dobrem stanu. Zemljišče meri okoli 100 oralov. Eno uro od kolodvora v Medvodah. Če želi kdo pojasnila, naj se obrne na **Andreja Cvajnar, posestnika v Preski št. 13.** 1122

Otvoritev pasarske obrti!
 Slavnim cerkvenim predstojništvom udano naznanjam, da sem otvoril svojo novo in dobro urejeno
delavnico za cerkveno orodje in posodo
 v Ljubljani, na Poljanski cesti 10
 v kateri bodem izdeloval vsa v pasarsko obrt spadajoča dela, kakor monštrance, kelihe, ciborije, lestence, svečnike itd., v strogo pravilnem slogu. 1064
 Sprejemal bodem tudi vsakovrstna popravila ter jih izvrševal kar najsolidneje. Izkušnje, ki sem si jih pridobil tekom večletnega delovanja pri tu- in inozemskih tvrdkah prve vrste, so mi porok, da mi bode mogoče postreči precastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom v vseh ozirih najzanesljiveje, zato se priporočam za vsa nova naročila. in popravila. Z vsem spoštovanjem
Filip Tratnik, pasar
 Ljubljana, Poljanska cesta št. 10.

Najlepše blago
 za damske obleke, za črne salonske obleke, površnike, plašče itd., zajamčeno dobre, trpežne in pristne kakovosti dobavlja **Frant. Marek**, tovarna za sukno, **Liberec, Cechy.** — Prodaja na drobno in debelo. Tovarniške cene. Priložnost za najcenejši nakup. Zahtevajte vzorce! 1109

NAKUP IN PRODAJA
 vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.
 Zavarovanja proti izgubi pri dražanjih srečk in vredn. papirjev
 Prospekte in cenike premij zastoj in franko. 1105

Književnost.

* **Janez Nevolja** — (**Juan Miseria**) je naslov povesti, ki jo je spisal po celnem svetu znani pisatelj Koloma in jo je zdaj »Ljudska knjižnica« objavila v prevodu. Hvali to povest, kolikor hočeš, nikoli je ne boš zadosti, tako je čudovito lepa! Juan Miseria, po naše Janez Nevolja je tam nekje na Španskem sironašen mladenič dobrega srca, a neopipljenega vedenja, ki se zaljubi v pridno dekle, Marijano, katera pa ima za očeta gnjusnega in sirovega pijanca, Martina Lenuha. Ta in pa zlobna babura Salamanka branita dekletu Janeza vzeti, ker bi rada imela, da bi se Marijana omožila s postopačem Lopezinom, ki ves svet slepari, koliko zna in kaj bo še vse iz njega. Bilo je namreč v tistem času, ko se je povest odigravala leta 1867., na Španskem jako nemirno, pripravljala se je revolucija in Lopezinec, sin črevljara, pravi nebodigatreba, domišljav in neumen, brez vesti in predzren, je delal največje zmešnjave, koval zaroto in naposled tudi, ko je republika bila proglašena, prišel res do veljave. S krivičnim pričevanjem sta on in stara Salamanka, katero je vlekel, da ji bo nova republika prisodila hišo nekega monarhista, spravila v ječo Ivana Nevoljo, ki je po nesreči in brez namena ranil pijanega očeta Marijane, kateri mu je svojo hčer branil. Janeza Nevoljo obsodijo na smrt, preden se pa izvrši obsodba, uganja Lopezinec po mestu različne lopovščine, pusti zapreti cerkve in samostane, Marijana pa, ki je šla po očetovi nesrečni smrti med novice, pa mu uide iz krempljev. Tudi bi kmalu Janeza Ne-

voljo izpustili iz ječe, kar pride na dan, da je Lopezinec s Salamanko po krivem pričal, Salamanko pa zaprejo, ker je shranjevala v svoji hiši smodnik, kateri je bil namenjen za anarhistično zaroto, ki jo je koval neutrudni Lopezinec tudi že zoper novoproglašeno republiko. A Lopezinec se izmuzne, ker so mu oblasti same dajale potuho in Janeza Nevoljo zopet čaka smrt, ker imenuje novega sodnika, navadnega lopova. Toda pater France, ki igra v tej povesti največjo vlogo, ponižen kapucinec, pri vseh priljubljen, pravi angelj v človeški podobi, zraven pa moder in izkušen, s pomočjo svojih znanstev stvar tako izpelje, da Nevoljo v zadnjem trenutku vendar pomilostijo. Lopezinec pa, ki je med tem res zanetil anarhistični upor, pade na barikadah in umre ves razmesarjen. Jako zanimiv je tudi nadaljni razvoj in konec povesti.

Kakor se vidi, se v tej ne zelo obsejni povesti vrsti zanimiv prizor za prizorom, dejanje hitro teče, vse je kratkočasno, gladko in kljub veliki resnobi, ki tiči v celi povesti, je toliko duhovite in globokomiselne šaljivosti po vseh straneh posejane, da knjige ne odložiš, preden je docela in brez premora ne prečitaš.

Knjiga je prožeta verskega duha in zlasti s krvavo ironijo šiba brezmišelnost revolucije in sebičnost, samopašnost ter umazane namene revolucionarnih voditeljev. Posebno za odraslo mladino je knjiga dragoceno bérilo; vsled lahkote in poljudnosti pa bo tudi najpreprostejši človek v njej našel zabave in tolažbe.

Ker se je oglasilo precej novih na-

ročnikov za »Ljudsko knjižnico« se je cena 15. zvezku, ki obsega obširno povest »Janez Nevolja« razmeroma zelo znižala, kajti knjiga stane broširana le 1 K, vezana 1 K 60 v.

* **Pevskim cerkvenim zborom priporoča Katoliška bukvarna v Ljubljani za šmarnice v majniku in druge prilike sledeče skladbe:**

Foerster Anton: 12 Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle; (druga popravljena izdaja). Part. 1 K 80 v, glasovi po 40 vin.

Sattner P. Hugolin: Marijine pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 v, glasovi po 50 v.

Premrl St.: 12 Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 40 v.

Kimovec Fr.: Rihar renatus. Part. 3 K, glasovi po 40 v. Obsega več raznih, lepo harmoniziranih Riharjevih napevov.

Foerster Ant.: 6 Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove z orglami. Part. 1 K 80 v, glasovi po 40 v. Cerkevne zборе, kateri razpolagajo samo z ženskimi ali moškimi glasovi, opozarjamo še posebno na te lepe napeve.

Grum Ant.: V ponižnosti klečimo in pet Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K.

Foerster Ant.: Te Deum (po motivih Haydnove zahvalnice), za mešani zbor ali enoglasno z orglami. Partitura 50 vin.

Laharnar Ivan: Šmarnične pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 30 v.

Leban Janko: Zbirka cerkvenih pesmi. Part. 1 K. Obsega razne napeve, med temi tudi več Marijinih.

Foerster Ant.: Lavretanske litanije Matere božje, za moški, ženski ali mešani zbor. Part. 40 v.

Sattner P. Hugolin: Missa Seraphica, za mešani zbor, orgle in orkester. Part. 3 K 20 v, glasovi po 50 v, (dobijo se tudi instrumentalni glasovi).

Grum Ant.: Cerkevna pesmarica za Marijino družbo, I. del za štiri enake (ženske ali moške) glasove, 2 K.

Pogačnik Ivan, Missa in hon. St. Josephi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 60 v, glasovi po 40 v.

Foerster Ant.: Pange lingua — Tantum ergo — Genitori, za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 v, glasovi po 50 v.

Chlondowski dr. Ant.: Missa in hon. s. Stanislai Kostkae, za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 v, glasovi po 40 vin.

Foerster Ant.: Ave Marija, za sedmeroglasni mešani zbor (tudi za štiri-glasni moški zbor). Part. 50 v, glasovi po 20 v.

Kimovec Franc: Ave Marija in Češčena Marija za tri moške ali ženske glasove z orglami. Part. 50 v.

Chlondowski dr. Ant. Tantum ergo, za troglasni moški ali ženski zbor z orglami. Part. 50 v, glasovi po 10 v.

Foerster Ant.: Cantica sacra, Idel, cerkevna pesmarica za 4glasne moške ali ženske zборе. II. popravljene in pomnoženi natis. 2 K 40 v.

Vse te navedene, kakor tudi druge razne skladbe se dobivajo in naročajo v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

968

Zahtevajte novi cenik 1911 auto
Laurin & Klement
Mladá Bóleslava.

Prostorne delavnice

se oddajo v najem. Popraša se Slomškova ulica št. 3, prvo nadstropje na levo. 1103

Kuharica

se išče k rodbini brez otrok. — Več pove uprava »Slovenca«. 1141

Hiša na prodaj!

Blizu kolodvora na Jesenicah št. 81. Poizve se pri Matevžu Smolej, Jesenice, št. 16. 1055

Hiša v Vižmarjih 26

obstoječa iz 2 sob, kleti, hleva za 8 glav živine, drvarnice, sadnega vrta ter vodovoda, elektr. razsvetljave s 6 svetilkami. Cena 16.000 kron. Natančneje se izve pri Ivanu Trampuš istotam. 1097

Prodaj iz proste roke svoje obrestonosno

posestvo

v Novem Vodmatu, h. št. 23. Poizve se istotam. 1099

Učenec

za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme. Zmožen mora biti tudi nekaj nemščine in dober v računstvu. Naslov pove uprava »Slovenca«. 1102

2 poštena učenca 2

vzame takoj v pouk pod ugodnimi pogoji Janez Božič, kamnoseški mojster, Volšperk, Koroško.

KUHARICO

pridno, pošteno in zdravo, čez 30 let staro, sprejme Z. Krajnc, Kranj, trgovina s delicatami in kavarna. — Istotam se sprejme priden

deček

v trgovino z mešanim blagom. 1150

Hiša na prodaj

ob Cesti dveh cesarjev št. 10 v Ljubljani se proda za ceno 7000 K pritlična hiša z 2 stanovanjema, ki se dobro obrestuje. Poleg hiše je vrt in vodnjak. 942 Več pove: Anton Hribar, Rudnik.

Dekle

s primerno izobrazbo želi vstopiti v kak hotel ali v boljšo hišo, da bi se nekoliko naučila kuhanja. V začetku je zadovoljna le z nekoliko plače. — Naslov pod: Kuharica 1911, poštno ležeče, Ajdovščina. 1148

Fr. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg št. 26.

Glavna zaloga plošč slovenskih, kakor tudi vseh drugih vrst. Cena od K 2 50 naprej.

Gramofone

od K 25.— naprej. Avtomatične gramofone, najboljše in najzanesljivejše vrste za gostilničarje dajem na mesečne obroke.

Igle za gramofon tisoč od K 1.80 naprej. — Zahtevajte cenike, pošiljam brezplačno.

Svilnato blago

baržuni, pliši, tenčice, čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate vezanine, jabots, šerpe, damski ovratniki, kravate, svilnati in baržunasti trakovi, pozamentrija, porte, žnore, rešice, dišave, mila, i. t. d., vedno naj-novejše v največji izbiri.

Modna trgovina P. Magdič v Ljubljani, nasproti glavne pošte. 1047 10

Sprejme se dobro izurjena

prodajalka

mešanega blaga na Koroškem v dvojezičnem kraju. Naslov pri upravn. »Slovenca«. 1072

Proda se ali se pa da v najem popolnoma prenovljena 1129

hiša

v malem mestu na Gorenjskem. V hiši je na novo urejena pekarija, ki pa še nima koncesije. Več pove lastnica Marija Špacapan, Staraloka pošta Škofjaloka.

Pohištvo

za 100 kompletih sob vedno v zalogi.

Vpogled prost! Reelno jamstvo! Kulantni pogoji! Prečistiti duhovščini in razprodajalcem popust.

Zaloga pohištva Pasterjrik, Dunaj

Glavna trgovina: Dunaj IX/4, Währingergürtel, Stadtbahnviadukt 142—156 blizu jubilejnega gledišča.

Podružnica: Dunaj XVIII, Währingerstrasse 109 (vogal Martinstrasse).

Tovarna: Dunaj XVIII, Edelhofergasse. Dobavitelj dolnjeavstrijskih deželnih železnic, mnogih društev in samostanov.

Mnoga priporočila prečistite duhovščini. Tvrdba obstoji od l. 1883.

3622 1 Najnovejši ceniki. Ceniki proti poslatvi K 1.— v znamkah.

Proda se lep, eleganten

glasovir - pianino

(Flügelton) od trdke Bieber in sin, proti takojšnjemu plačilu 480 K franko na vsak kolodvor. Martin Seher, orglavec, Mirna, Dolenjsko. 1120

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv, laka in firneža

Črkoslikarija

likarja, pohištvena in stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta nasproti hotela Union Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristnega lanenega olja.

Oljnate barve, najboljše vrste fačadne barve, vremensko neizpremenljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

Lake angleške za kočije, lake za pohištvo in druge predmete

sobne slikarje. 1160

Delavnica za črkoslikarska, likarska in pleskarska dela Igriška ulica 6, Gradišče.

Narodno gospodarstvo.

Najboljši strešnik.

Vedno višja cena raznih surovin, zlasti tudi vedno večje delavske plače v stavbi obrti so tirale iznajdljive glave do tega, da so jeli izdelavati razne umetne produkte za kritje streh. Med temi produkti nadkriljuje daleč vse druge škrlj ali skalca iz asbesta in cementa. Več vrst takega škrlja je patentiranih, a med vsemi metodami je gotovo tehnično najpopolnejša in najboljše posrečena ona, ki jo je izumil moravski stavbni mojster Hloch. — Ker pozna široka javnost asbestni škrlj doslej le pod imenom »eternit«, zato bo le v njeno korist, ako jo seznanimo tudi z drugimi proizvodi te vrste, zlasti z asbestnim škrljem po Hlochovem sestavu po imenu »Zenit«.

Metoda proizvodnje obstoji v tem, da se zmešata asbestni cement (event. nekaj barve) z malce vode v gosto malto; ta se nabaše v kalupe (modele) in odvečna voda se odstrani s pritiskom in delovanjem sesalk. Na ta način se oblikuje zelo tesno sprimejo, iz vsega nastane homogenna masa, čije odvečno vodo odstrani nadaljnji močni pritisk in osuševanje.

»Zenit«-ovi asbestni škrlj se loči od vseh drugih škrljev te vrste, zlasti tudi od eternitov v naslednjih rečeh: Najprej o načinu proizvodnje:

a) Iz asbesta, cementa in vode napravljene ploščice se nabaše v forme, se pa ne predelava na strojih za popir ali s pomočjo kakršnihkoli pasov.

b) Največjo važnost se polaga na to, da se dobi popolnoma homogenna, to je skoziinskozi enake plošče, kajti to je glavni pogoj dobrote strešnega materiala.

Iz tega pa sledi tudi za produkt sam, da:

1. Ne opaziš na »Zenitovih« ploščah najmanjšega sledu o kakih plasteh (Schichtenbildung), kot jih ima ravno tako navadni naravni škrljavec, kot tudi drugi umetni škrlji.

2. Material je na obeh straneh popolnoma enak, nima tedaj »desne« in »leve« plati.

3. Vsled sesanja in pritiska se zvezeta vezilo (cement) in vlaknina (asbest) mnogo tesneje, nego s pomočjo samega, četudi še tako silnega tlaka.

4. Ker ne ležijo obstojine v plasteh (niso »šitane«), zato se plošče ne zvišajo pod različnimi toplotnimi uplivi, zlasti pa je vsaka eksplozija (razpokanje) popolnoma izključena.

V primeri z drugim krovskim materialom (slama, les, ilovnata in cementna opeka, naravna skalca) ima »Zenit« sledeče prednosti:

a) Je silno lahak, 8—10 kg tehta 1 m²; zato sme biti ostrejšje pri tem kritju dosti šibkeje, nego pri drugih in to pomeni velik prihranek pri njegovi konstrukciji. Zlasti za pokrivanje starih poslopij je najbolj na mestu asbestni škrlj, ker ni treba novega nastrešja.

b) Plošče so skozi in skozi enako debele, zato se streha zapre tesno kot škatlja in je neprepustna za dež in sneg.

c) Vpija (absorbira) asbestni škrlj »Zenit« zelo malo vode, po dolgem deževju komaj 4-25 odstotkov svoje teže, nasproti eternitu z 6-25 odstotkov.

d) Je popolnoma neprepusten za vodo, obenem pa zelo slab prevodnik toplote, torej izvrsten izolator za mraz in vročino ter zelo trpežen napram vremenskim izpremembam.

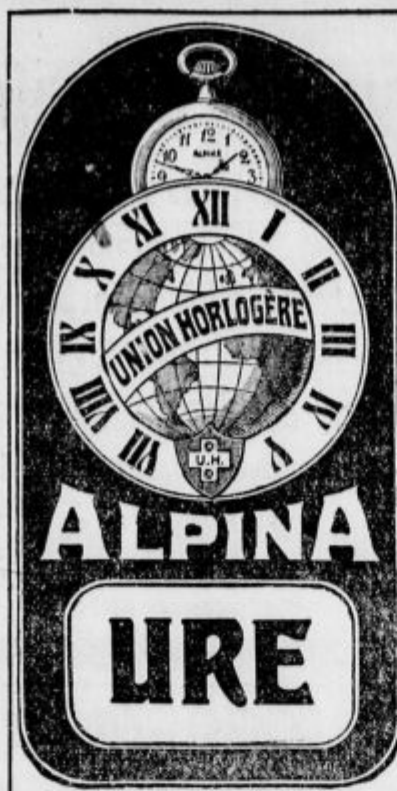
e) Material je tako prožen, da se hodi po strehi iz njega brez skrbi, da bi se kaj potrl.

f) Varnost v slučaju ognja je večja nego pri kateremkoli doslej znanem strešnem materialu. To so pokazale mnoge preizkušnje. Ta sigurnost je pa le naravna posledica homogenne njegove strukture.

g) Treba je le redkokdaj popravljati streho iz »Zenit«-ovega škrlja, pokrivanje je zelo enostavno, zato ne drago in prevoznostni stroški so majhni vsled lahkote blaga.

Zastopstvo za Kranjsko ima za »Zenit«-ovi škrlj domača tvrdka Zajec & Horn, betonsko podjetje v Ljubljani. (Glej inseratni del)

Velike garancije, ki jih prevzema tvrdka za asbestni škrlj, ki ga ima v zalogi, morajo zaupanje v »Zenit« le povečati.

Priznana na večja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Franc Čuden, urar Ljubljana, Prešernova ulica 1

samo nasproti Frančiškanske cerkve

je delničar

največjih tovarnih švicarskih ur »Union« v Genovi in Bielefeldu torej lahko po originalno tovarniških cenah garantirano zanesljivo, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpiña ure

z matematično preciznim kolesjem v zlatu, tulu, srebru, nikeljnu in jeklu

prodaja.

637 1

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenenejšega cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strešna opeka prehaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Za Velikonoč priporoča

P. Kirbisch, slaščičarna

Kongresni trg 8 LJUBLJANA Kongresni trg 8

svojo bogato zalogo raznih velikonočnih predmetov, dalje pinc, potic in tituli.

Zunanja naročila točno.

Šolske akvarelne barve

Vzorci za slikarje vedno najnovejši

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, slavnostne in pohištvene mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljnate barve za umetnike

Oljnate študijske barve

Firneži, olja in retuši za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje in firnež

Emajlne glazure

Vse vrste čopičev

Lake za vrtno pohištvo

Olje za stroje

Štedilno voščilo za pode priznana najboljša

Suhe kemične, prstene in rudninske barve

Jan'arjeva glazura za tla

Prašno olje za pode

priporoča

1069

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

KONJAK

891

star, pristen destilat dalmatinskega vina je najboljša sredstva za slabotne in rekonvalescente. — Dobí se edino pri tvrdki:

Br. Novaković, Ljubljana.

ANTIUVARIJAT KATOLIŠKE BUKVARNE

ima na razpolago:

»Dannerbauer - Pugueth, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat-Klerus Österreichs.« Druga, popravljena in pomnožena izdaja; 1896; vezano mesto 30 K samo 4 K.

»Noldin, Summa Theologiae moralis; 1903/04. 3 zvezki; vezani mesto 24 K 25 vin. samo 7 K 50 vin.

»Meschler, Das Leben unseres Herrn Jesu Christi, des Sohnes Gottes, in Betrachtungen.« 4. izdaja; 1898. 2 zvezka; vezana mesto 13 K 20 vin. samo 4 K 80 vin.

»Die Ehe; Aufklärungen und Ratschläge für Erwachsene, besonders für Braut- und Eheleute; 1905; vezano mesto 3 K 60 vin. samo 1 K 50 vin.

»Diessel, Maria der Christen Hort.« Predigten. 1900. 2 zvezka; vezana mesto 12 K samo 5 K.

»Röggel - Lachthaler, Zusprüche im Beichtstuhle nebst Bussvorschriften.« 11. izdaja. 1902. Mesto 2 K 40 v. samo 1 K 20 vin.

»Beyr, Betrachtungen über die Lauretanische Litanei in zwei Monaten Maipredigten.« 1873. 1 K.

»Dahlman, Handbuch für die Leiter der Marianischen Kongregationen und Sodalitäten.« 1902. Mesto 2 K 16 vin. samo 1 K.

»Seeböck, Kleine illustrierte Heiligen-Legende auf jeden Tag des Jahres.« 6. izdaja; vezano mesto 3 K 60 vin. samo 1 K 80 vin.

»Pichler, Unser Religionsunterricht. Seine Mängel und deren Ursachen.« 1907. Mesto 2 K 80 vin. samo 1 K 50 vin.

»Knecht, Praktisches Kommentar zur Biblischen Geschichte mit einer Anweisung zur Erteilung des biblischen Geschichtsunterrichts und einer Konkordanz der biblischen Geschichte und des Katechismus. 19. izdaja; 1903. Vezano mesto 8 K 40 vin. samo 4 K 80 vin.

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravi motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

To kislino zdravniki posebno priporočajo za popolno domačo zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplote Karlovi vari, Marjane in Frančiškove kopeli. 38 19

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdraviško kopališče pri Karlovi varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spicerijskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami n vinom.

Zaloga pri Michael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11462-49

Oblastveno autorizirani in zapriseženi

Geometer Lisec

Ljubljana, Sodna ulica št. 3

prevzema vse

zemljemerske zadeve

pri najhitrejši izdelavi in pri najnižji ceni. 953

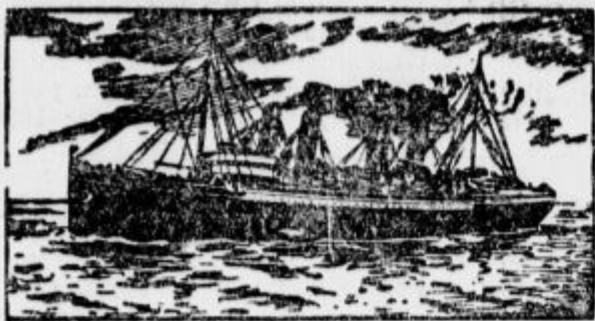
Proda se ce-steklena stena, primerna za no: Lepa velika pisarna; veliko močnih stelaž, 2 velika rudelna kan-delabrov za več električnih svetilk, njih za pisarne obločnice za pred 1042 3 in več izložbe.

Popraša se pri I. Grobelniku v Ljubljani Pred škofijo I/III nadstr.

Stavbišča

na prodaj poleg pokopališča svetega Križa. 980

Več se poizve pri kamnoseku Kunaveriu istotam.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Delniška glavica:
60 milijonov kron
Rezervni in var-
nostni sklad:
16 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:

Brnu,
Budjevicah,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Plzinju,
Prostějovu,
Taboru,
na Dunaju,
L. Herrengasse 12

**PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE
OBRTNA BANKA**

Bančni prostori: **v TRSTU** Menjalnica:
Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle
obrestu e vloge na vložne knjižice po 4 %
na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbno in carin-
ske kredite. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti
kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredujočih
industrijskih podjetjih.

Brzjavni naslov: Živnostenska Trst.

Podjetje betonskih stavb!

2420

BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, po-
stamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometrov, korit in
vodovodnih mušjev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz
mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

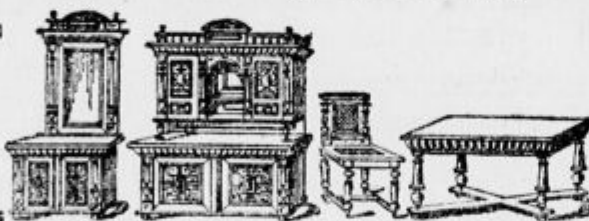
Vsa dela so solidna in strokovnjaksko izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svodov patent „Thru“

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato
zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce,
žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. ::

Naročila se točno izvršujejo. ::
Cenik s podobami zastoj in franko.

48

Najcenejša zaloga. ::
Cene brez konkurence.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana

Turjaški trg št. 7

Ljubljana

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Pre-
proge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otro-
ški vozički itd.

Ustanovljena
1847.

Najnižje cene.

3304

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena
1847.

Največja in
najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjski, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupništem
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Tovarna za stroje Andritz akc. dr.
Andritz pri Gradcu (Štajersko).

2657

gradi kot specialitete

52

parne stroje, vodne turbine, sesalke, škipce in trans-
misije najmodernejše vrste in najsolidnejše izpeljave.

Livarna za železne, jeklene in kovinske predmete po lastnih ali vposlanih modelih.

Ponudbe vsak čas radevolje in brezplačno.

Zastopnik: J. Mikula, ingen., Cigaletova ulica 7, Ljubljana.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstne

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portaino steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd.

3314

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
odjemalcem v ogled.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“

3464 (1)

LJUBLJANA

ALFONZ BREZNIK

Kongresni trg št. 13

Največja, najstara, in edina domača tvrdka in
izposojevalnica klavirjev in harmonijev.
Velikanska zaloga vsega glasb. orodja, kakor:
violin, citer, kitar, tamburic, harmonik, kla-
rinet itd., najbolj. strun (tudi Weldfeld) ter mu-
zikalij. Prodaja na čudovito majhne obroke tudi brez
zadajla, tako, da je vsakomur dana prilika, izogniti
se vsiljivemu pojmovu, ter si na najugodn. način od-
plačevanja nabaviti instrument prve vrste. Dvorna
firma klavirjev Czajka, Höpfl & Heitzmann, Stolz-
hammer in Böser ter Hörügel in Mauborg (ameri-
kani) so svoje zastopstvo za Krajsko meni poverile
in imajo le jaz izključno edini te znamenite instrumente
v največji zalogi in izbiri. 10letno pisarno jamstvo.
Popravila in ugaševanja klavirjev in vseh
glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji se
najugodnejše jemljejo v zameno. Najnižja
izposojevalnina.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Lapland“, „Finland“,
„Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Sam-
land“, „Gothland“, „Marquette“, „Menominee“,
„Maniton“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vpludna
postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske lce odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tiserju“ 188 (52-1)